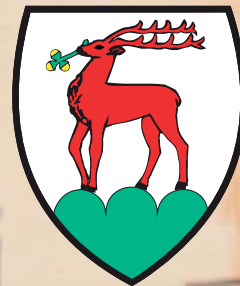

Biuletyn Jeleniogórski

BEZPŁATNY MIESIĘCZNIK INFORMACYJNY
ISSN 1898-8059

Jelenia Góra

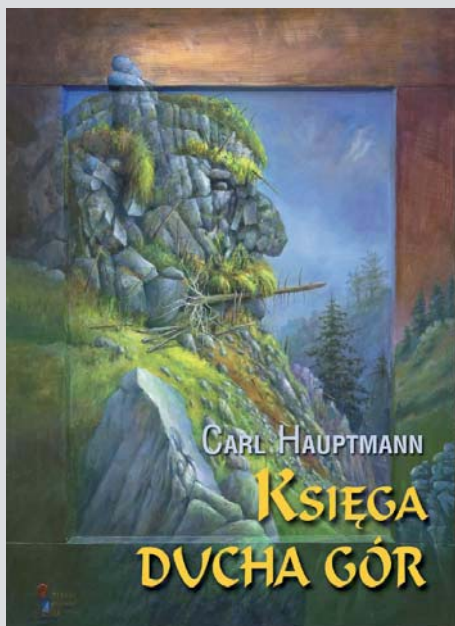
1108-2008

NR 9

WRZESIEŃ 2008

www.jeleniagora.pl

Carl Hauptmann, *Księga Ducha Gór*, Jelenia Góra 2008

Po długim oczekiwaniu ukazało się drugie, poprawione wydanie „Księgi Ducha Gór” Carla Hauptmanna, śląskiego pisarza zmarłego w Szklarskiej Porębie w roku 1921, brata słynnego noblisty, Gerharta.

Pierwsza edycja „Księgi...” ukazała się w roku 2000, staraniem Muzeum Karkonoskiego; wydawcą obecnego jest jeleniogórska oficyna „Ad Rem”. Warto zaznaczyć, że jest to pierwsza i jak dotąd jedyna przetłumaczona na język polski książka pisarza-filozofa, który przyczynił się niemało do popularyzacji literatury polskiej w Niemczech na początku XX wieku. Carl Hauptmann był m.in. autorem literackiej korekty „Chłopów” Władysława St. Reymonta: w efekcie Boryna i Antek w przekładzie niemieckim posługują się dialektem karkonoskich górali.

Na koniec sierpnia zaplanowane zostały dwa spotkania promocyjne, w ramach których tłumacze książki (Emil Mendyk i Przemysław Wiater) przybliżą postać Carla Hauptmanna oraz opowiedzą o wyjątkowości tego fascynującego zbioru opowiadań o karkonoskim Duchu Gór. Pierwsze ze spotkań odbędzie się w miejscu powstania książki i jej polskiego tłumaczenia, czyli w domu Carla Hauptmanna w Szklarskiej Porębie, tamtejszym oddziale Muzeum Karkonoskiego.

Dystrybucja i sprzedaż:

- Wydawnictwo Poligrafia AD REM
Jelenia Góra, ul. Okrzei 12
tel. 075 75 222 15
cena 24 zł

**Jeleniogórska promocja będzie miała miejsce
w Antykwaracie „Pod Arkadami” na Placu Ratuszowym
w czwartek 28 sierpnia o godzinie 18.00
Spotkanie poprowadzi Emil Mendyk**

SPIS TREŚCI

900-lecie Jeleniej Góry

Rajcy miejscy, czyli jak jeleniogórzanie starali się rządzić sami **1**

Jelenia Góra – 900 lat we wspólnej Europie **3**

Zawody jeździeckie na jeleniogórskim lotnisku **5**

Miasto ze smakiem
Pierniki figuralne dawniej i dzisiaj **6**

Z miasta
IX Międzynarodowe Warsztaty Pszczelarskie **7**

Nacht ekspresjonista **8**

Rzecznik osoby bezdomnej **9**

Sztandar dla Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze **10**

Gorące lato... **11**

I Konferencja i Literackie Warsztaty Integracyjnej z Konkursem Poetyckim Terapia Słowem **12**

Mistrzostwa Jeleniej Góry w Edukacji dla Bezpieczeństwa **14**

Wystawy: „Basen” i „Architekci Cisy” **15**

Książnica Karkonoska **16**

Aktualności turystyczne **18**

Nie pal przy mnie **19**

Porządek i bezpieczeństwo
Bezpieczna droga do szkoły **20**

Jeżeli chcecie Państwo wyrazić swoje uwagi i opinie, bądź wskazać tematy i zagadnienia jakie winny znaleźć się w Biuletynie prosimy o ich przekazanie na adres:

**Wydział Promocji i Polityki Informacyjnej • Urząd Miasta Jelenia Góra • Pl. Ratuszowy 58 • 58-500 Jelenia Góra
tel. 075 75 46 152 lub na adres e-mail: biuletyn@jeleniagora.pl**

DTP: AD REM Jelenia Góra, tel. 075 75 222 15 • Druk: Drukarnia „APLA” Łomnica, tel. 075 71 30 818 Nakład 5000 egz.

Rajcy miejscy, czyli jak jeleniogórzanie starali się rządzić sami

Przez wieki jednym z ważnych przywilejów mieszczan było prawo do posiadania własnych władz, pochodzących nie z nadania, a z wyborów. Przywilej ten czynił ludzi żyjących za murami miejskimi społecznością samorządną, a więc w dużym zakresie wolną. Może nie tak wolną, jak szlachta, ale jednak o statucie o wiele wyższym niż np. chłopstwo.

Jeleniogórski samorząd rozpoczął działalność niedługo po lokacji miasta na prawie magdeburskim, gdyż to właśnie prawo gwarantowało miastom immunitet sądowy nowotworzącej się gminie, posiadającej wspólną ziemię, która to wspólnota tworzyła z jej członków podmiot prawa. Tak więc od końca XIII w. datuje się istnienie jeleniogórskiego samorządu. Miasto zaczęło uzyskiwać autonomię, ale prawo magdeburskie nie dopuszczało do rządów wszystkich mieszkańców miasta, a jedynie tych najbogatszych. Społeczeństwo średniowiecznego miasta dzieliło się na trzy grupy społeczne: bogaty patrycjat – wywodzący się z kupców i bogatych rzemieślników, pospólstwo – tworzone przez ubogich rzemieślników oraz biedotę, oraz plebs – składający się ze służby, robotników dniówkowych, czeladników oraz ludzi z marginesu społecznego. Samorządność miejska dotyczyła wyłącznie najbogatszej z tych warstw.

Początkowo władzę w mieście sprawował wójt, de facto książęcy pełnomocnik. Stał on na czele tzw. ławy sądowej, będącej załącznikiem samorządu miejskiego. Ławę tworzyła grupa ławników, początkowo mianowanych przez wójta, pełniących autonomiczne funkcje sądowe. Mieszkańcy dążyli jednak do powołania prawdziwej rady miejskiej, co im się wkrótce udało. Rada ta liczyła początkowo od 2 do 3 rajców i była jedynie organem doradczym wójta. Nic dziwnego, że jej członkowie, reprezentujący mieszczan, starali się uniezależnić od wójta, co było możliwe w drodze wykupienia samego urzędu wójtowskiego. Po tym wykupie rada wybierała burmistrza, skupiając pełnię władzy w mieście, poza sądowniczą, która należała do ławy sądowej. Jednak także członków tejże ławy wybierali rajcy miejscy. Wykupienie wójtostwa

kończyło proces kształtowania się samorządu miejskiego.

Jeleniej Górze udało się wykupić wójtostwo dokładnie 2 grudnia 1374 r. Należało ono w tym czasie od Jana von Czernina. Wykup ten został potwierdzony specjalnym dokumentem przez księżnę Agnieszkę. Pomimo tego rada miejska nadal pozostawała pod nadzorem starosty księstwa świdnicko-jaworskiego. Starosta ten corocznie, w imieniu księcia, akceptował wybór nowych członków rady, których liczba dochodziła do 6 osób. Stan taki trwał aż do 1502 r., gdy miastu udało się wykupić także ten przywilej, co potwierdził król czeski Władysław Jagiellończyk w dokumencie z 14 maja 1502 r. Tak więc wówczas ukształtował się w Jeleniej Górze model samorządności miejskiej oparty na radzie miasta, wybieranej corocznie przez najbogatszych mieszczan. Rada wybierała burmistrza, będącego administratorem, jak również ławników, sprawujących w mieście władzę sądowniczą. Sama rada sprawowała nadzór zwierzchni nad całym życiem gospodarczym i społecznym miasta, a więc pełniła funkcje administracyjne, nadzorowała rzemiosło i handel oraz czuwała nad porządkiem i – co dziś może wydawać się dziwne – obyczajem miejskim, czyli przestrzeganiem przez ludność także przepisów religijnych.

Nad władzą samorządową czuwał zaś król, czyli w przypadku Jeleniej Góry królowie czescy od 1392 r., a od 1526 r. cesarze austriaccy. Władcy ci starali się nie tylko czuwać nad przestrzeganiem lokalnego prawa, co ingerować w sprawy samorządu miejskiego. Objawiało się to głównie wywieraniem wpływu na obsadzenie członków rady miejskiej. Co najmniej od końca XVI w. administracja habsburska naciskała na to, aby na urzędy wybieranymi byli przede wszystkim katolicy. Wojna trzydziestoletnia pogłębiła te tendencje, które były zresztą naturalne dla ówczesnego pojmowania świata i nikogo nie dziwiły. Oficjalne potwierdzenie otrzymały one w pokoju westfalskim, kończącym w 1648 r. wojnę trzydziestoletnią, w którym wyraźnie stwierdzono, iż w państwie wyznaje się taką religię, jaka jest wyznawana przez panującego. Wszystkie strony w sposób

oczywisty się na to zgodziły. Religią domu panującego w tym czasie na Śląsku, czyli Habsburgów, był katolicyzm. Nic więc dziwnego, że jeszcze w czasie trwania wojny trzydziestoletniej, bo w 1637 r., cesarz wydał polecenie, aby w podległych mu księstwach do rady wybierano wyłącznie katolików. Ponieważ jednak w miastach śląskich, w tym i w Jeleniej Górze, przeważali ewangelicy, władzę sprawowała, siłą rzeczy grupa mniejszościowa, która czasem nie miała poparcia większości mieszkańców. To wyizolowanie rady coraz bardziej uzależniało ją od cesarstwa. Przez to też coraz bardziej „nowo wybierani stawali się powolnym narzędziem w ręku cesarskim”. W Jeleniej Górze żądanie wyboru do rady wyłącznie katolików wysunięto po raz pierwszy wobec mieszczan w 1654 r. Ponieważ jednak trudno było cesarskim urzędnikom dopilnować egzekwowania swoich zarządzeń, w 1688 r. cesarz zawiesił wolne wybory do rad miejskich – „odtąd każda nowo wybrana rada musiała uzyskać zatwierdzenie przez władzę prowincji”. Faktycznie władza samorządowa opanowana była przez patrycjat. Stanowiska urzędnicze oraz radnych stawały się często dożywotnie, a skład magistratu (praktycznie był to zarząd miasta), „dopełniał się przez kooptację, przez co ogół mieszczan był w praktyce pozbawiony wpływu na skład władz”. Praktycznie do czasów pruskich, czyli do połowy XVIII w., ten model samorządności miejskiej nie uległ żadnym zmianom.

Po zbrojnym zajęciu Śląska przez Prusy, co nastąpiło w wyniku I wojny śląskiej (1740-1742), zmieniły się stosunki władzy zwierzchniej do miast. W 1741 r. na polecenie pruskiego królewskiego komisarza wojennego, urzędującego we Wrocławiu, powołano do rady dwóch

protestantów, a następnie król wyznaczył na nowego burmistrza Jeleniej Góry radcę dworu Höficha. Od tego czasu główny urząd miejski – burmistrz, przestał pochodzić z wyboru przeprowadzonego przez radę miejską, a o jego obsadzie decydowała nominacja pruskich urzędników królewskich, przez co „władze miejskie stawały się jednym z elementów ogólnej pruskiej maszyny administracyjnej”. Podobnie było także z innymi urzędnikami miejskimi. Mianowały ich kamery wojskowe, czyli de facto organy administracji państwowej. One też ustalały ich liczebność i uposażenie. Obok burmistrza w 1777 r. „występował Feuerbürgermeister, czyli burmistrz odpowiedzialny za sprawy przeciwpożarowe (z reguły były wojskowe), Justizdirektor, a więc burmistrz zajmujący się przestrzeganiem (ustanawianiem) prawa (godność łączona często z urzędem burmistrza), wreszcie prokonsul najczęściej będący zarazem dyrektorem policji. Finansami miejskimi opiekował się komornik. Prócz powyższych ludzi w skład magistratu wchodziło jeszcze kilku rajców, zwanych senatorami, którzy pełnili różne funkcje wiążące się z policją i administracją dochodów miejskich”. W końcu XVIII w. nastąpił też rozdział miejskich władz administracyjnych od sądownictwa. Powstały samodzielne sądy miejskie, które w miastach królewskich, takich jak Jelenia Góra, miały szerokie kompetencje, „obejmując również sprawy opiekuńcze, hipoteczne i depozytowe; w prywatnych sprawowały tylko sądownictwo niższe”. Taki ustrój miejski panował aż do czasów wojen napoleońskich i związanych z nimi reform państwa pruskiego.

Ivo Łaborewicz

Wizyta w Jeleniej Górze p. Róży Thun – Dyrektora Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce – 6 września 2008 r.

W trakcie wizyty w Jeleniej Górze, p. Róża Thun, **6 września 2008**, o godz. 13.00 weźmie udział w konferencji prasowej, podczas której podsumuje bilans 4 lat członkostwa Polski w UE, przedstawi najważniejsze wyzwania stojące przed UE w najbliższym czasie, w tym przede wszystkim problem zmian klimatycznych i propozycji tzw. pakietu energetycznego. Po zakończeniu konferencji prasowej o godz. 15.00, p. Róża Thun weźmie udział w uroczystej Paradzie Miast Partnerskich z okazji 900-lecia Jeleniej Góry, a następnie ze sceny głównej na Placu Ratuszowym, przywita uczestników średniowiecznego jarmarku. Zaprosi również na „EuroQuiz 2008” – czyli wakacyjny konkurs wiedzy o Unii Europejskiej organizowany przez Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce. Konkurs rozpocznie się o godz. 15.00 w „mini-miasteczku europejskim” obok ratusza.

ZAPRASZAMY!

900 lat Jeleniej Góry

Jelenia Góra – 900 lat we wspólnej Europie

Wrzesień Jeleniogórski, jego jubileuszowa pięćdziesiąta edycja zbiega się z obchodami 900-lecia Miasta. Na ten szczególny czas, przygotowanych zostało wiele wydarzeń i koncertów pozwalających zaspokoić różnorodne oczekiwania i potrzeby. Każdy znajdzie coś dla siebie. Festiwal Silesia Sonans, Kabareton, koncerty rockowe, reemisja Dukata Lokalnego, Jarmark Staroci i Osobliwości oraz wiele innych wydarzeń. Państwa szczególnej uwadze polecam również Widowisko Historyczne na wzgórzach wokół Krzyża Milenijnego oraz II Średniowieczny Jarmark Jeleniogórski. Wydarzenia to niezwykle, bo odnoszące się do historii i legend związanych z założeniem grodu nad Bobrem. Szczegółowe informacje znajdziecie Państwo w informatorze kulturalnym.

Serdecznie zapraszam do uczestnictwa w atrakcyjnych wrześnieowych imprezach kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych oraz życzę wspaniałej zabawy i niezapomnianych wrażeń wszystkim mieszkańcom i gościom Jeleniej Góry, wszystkim miłośnikom historii naszego grodu.

Prezydent Miasta Jeleniej Góry Marek Obrębalski

900 lat Jeleniej Góry... Na pozór sucha liczba. Lecz 900 lat to nie tylko określona ilość miesięcy, tygodni i dni. To ludzie i ich działania oraz miejsca, w których żyli i pracowali na przestrzeni dziejów. To fakty, które mają wpływ na dzisiejszy kształt naszego miasta. Czy pamiętamy o tym w codziennym zabieganiu?

Jubileusz 900-lecia jest wyjątkowym pretekstem do chwili refleksji nad historią miejsca, w którym przyszło nam żyć. Dlatego Jeleniogórskie Centrum Kultury na inaugurację jubileuszowego 50. „Września Jeleniogórskiego” przygotowało szczególne „korepetycje” – cykl działań o charakterze historycznym. Mamy nadzieję, że dostarczy Państwu znakomitej zabawy i wyjątkowych przeżyć artystycznych oraz wzbogaci naszą wiedzę na temat historii miasta, a przy okazji stanie się zachętą do jej pogłębiania z bardziej wyczerpujących źródeł.

Pierwszym z elementów tych działań jest komiks pt. „Historyczne podróże po Jeleniej Górze” dostępny od końca sierpnia w symbolicznej cenie 5 zł w Jeleniogórskim Centrum Kultury oraz wybranych punktach sprzedaży. To wyjątkowe w naszym mieście wydawnictwo, w dowcipny, lekki sposób, na kanwie podróży dwóch nastoletnich turystów, prezentuje na 30 stronach zarys historii miasta od czasów, kiedy pojawili się na naszych terenach pierwsi ludzie aż do współczesności. Historia opowiedziana poprzez pełne wdzięku rysunki Jakuba Chomiczkiego, uzupełnione tekstami Ivo Łaborewicza, ma szansę wciągnąć czytelnika w perypetie dwóch urwisów i rozbawić a nawet wzruszyć tych, którzy na rysunkach odnajdą bliskie swemu sercu miejsca w Jeleniej Górze. Przede wszystkim liczymy, że to wydawnictwo stanie się miłą pamiątką dla turystów odwiedzających

miasto oraz ciekawą przygodą czytelniczą dla jeleniogórzan. W sposób całościowy, mimo że uproszczony, umożliwi poznanie dziejów grodu nad Bobrem i Kamienną.

Komiks jest jednocześnie formą programu-scenariusza do kolejnej propozycji JCK jaką jest „Widowisko historyczne – 900 lat Jeleniej Góry”, które odbędzie się w piątek 5 września o godzinie 21.00, nieopodal „Krzyża Milenijnego” na Zabobrze. Ci z Państwa, którzy zdążą zaopatrzyć się wcześniej w komiks, będą mieli szansę z większą przyjemnością i wiedzą obejrzeć ten wyjątkowy w swej skali i klimacie spektakl. Wyjątkowy z wielu powodów.

Jeszcze nigdy nie podjęto tak szeroko zakrojonej próby zaprezentowania wizji artystycznej całości dziejów miasta. Takiego spektaklu nie można było kupić. Nie można go było sprowadzić z innego miasta czy kraju. Jako jeleniogórzanie mieliśmy obowiązek wyprodukowania go od podstaw tutaj, w Jeleniej Górze.

W kilkunastu barwnych obrazach wzbogaconych wyjątkową, specjalnie na spektakl napisaną muzyką, malowanych światłem rozjaśniającym piękne plenery zabobrzeńskich lasów, w oryginalnej, specjalnie przygotowanej scenografii obejrzymy wybrane momenty z historii Jeleniej Góry. Całość zakończy spektakularny pokaz sztucznych ogni, który w otwartej przestrzeni zabobrzeńskich łąk z pewnością dostarczy niezapomnianych wrażeń.

Wyjątkowość tej produkcji polega też na tym, że w jego realizację w głównej mierze zaangażowali się ludzie i instytucje związane z Jelenią Górą. W spektaklu uczestniczy około 100 osób. Przede wszystkim jeleniogórzan. Ludzi, których znamy z pracy, ze szkoły czy uczelni. Autorami i wykonawcami poszczególnych

elementów widowiska (scenariusza, reżyserii, muzyki, scenografii, materiałów filmowych, materiałów promocyjnych, nagłośnienia) są ludzie od lat związani zawodowo i emocjonalnie z naszym miastem.

Producentem całości jest Jeleniogórskie Centrum Kultury, które korzysta z finansowego wsparcia Miasta Jelenia Góra, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego oraz wsparcia rzeczowego ze strony: Archiwum Państwowego w Jeleniej Górze, Muzeum Karłonoskiego, Grupy artystycznej Kopaniec, MDK „Muflon”, Teatru Jeleniogórskiego, Osiedlowego Domu Kultury, Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze, Straży Miejskiej, Miejskiego Zarządu Dróg i Mostów oraz Aresztu Śledczego w Jeleniej Górze. Szczególne podziękowania należą się Panu Ryszardowi Dzieciołowskiemu za nieodpłatne udostępnienie terenu, na którym widowisko będzie realizowane oraz pomoc techniczną w jego przygotowaniu.

„Jeleniogórzanie dla Jeleniej Góry na jej 900-lecie urodziny”. Tak można by określić

w podsumowaniu istotę produkcji, której finał będzie miał miejsce w piątek 5 września o godzinie 21.00. Publiczność zapraszamy od godziny 19.00. Wierzymy, że dla wszystkich, którzy tego dnia wygospodarują sobie czas, aby obejrzeć widowisko, będzie to niezwykle i długo pamiętane przeżycie.

Pod warunkiem..., że wrażenia z kolejnych dni nie przyćmią nieco wspomnień z piątkowego wieczoru. W dniach 6-7 września na Placu Ratuszowym już po raz drugi Jeleniogórskie Centrum Kultury we współpracy z partnerami z Czech organizuje „Jarmark Jeleniogórski”, czyli prawdziwe święto historii we wszelkich jej aspektach: „bojowych”, „kulturowych” i „kulinarnych”. W tym roku Jarmark przebiegał będzie pod nieoficjalnym hasłem – Jelenia Góra od 900 lat w Europie. Do naszego grodu zjadą przedstawiciele miast partnerskich, których delegacje wezmą udział w uroczystej paradzie, rozpoczynającej imprezę.

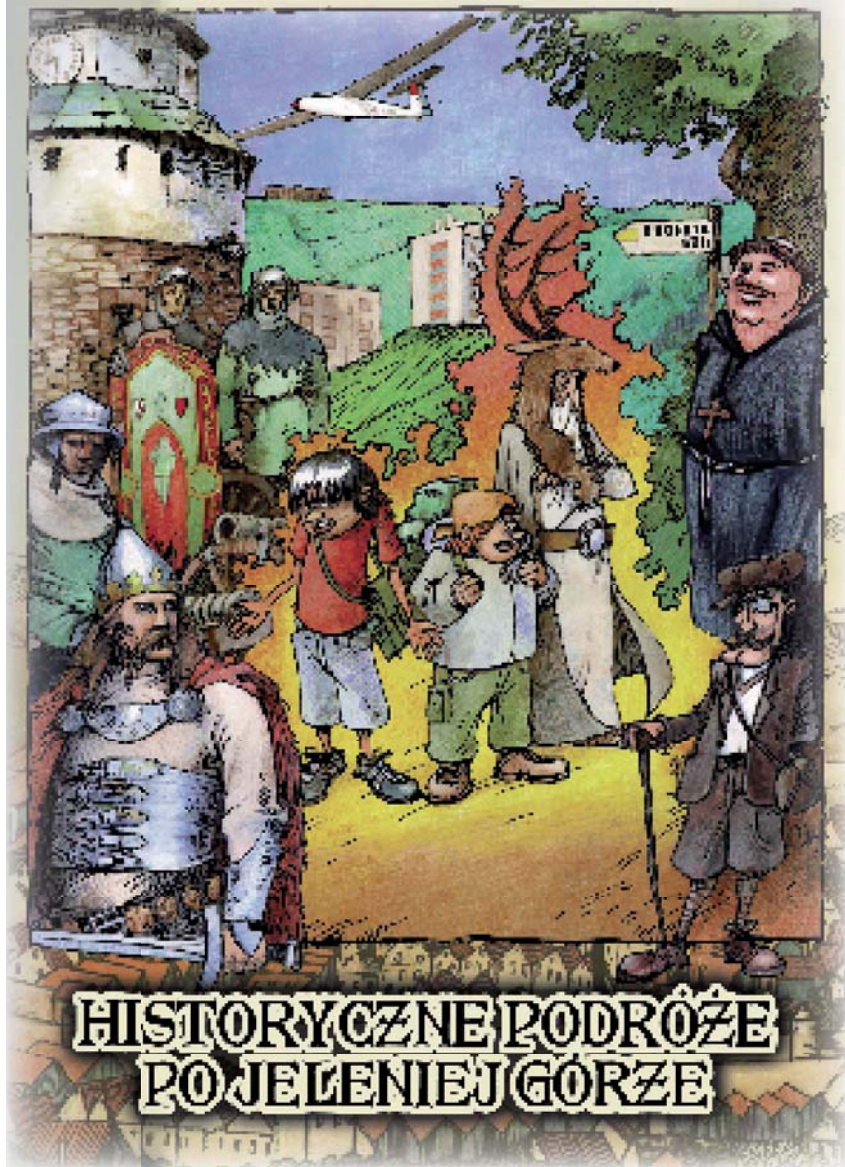
Paradę miast partnerskich 6 września o godzinie 15.00 poprowadzi ulicą 1-go Maja

Prezydent Miasta z Dyrektorem Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce. Oczywiście w pochodzie nie zabraknie muzyków, kuglarzy, akrobatów i przede wszystkim rycerstwa wszelkiego autoramentu, którzy w trakcie jarmarku realizować będą polsko-czeski program artystyczny. Uliczne występy, inscenizacje i konkursy w ramach jarmarku zaplanowano 6 września w godzinach od 14.00 do 22.00 i 7 września w godzinach 12.00-21.00. Nie zabraknie pokazów tradycyjnego rzemiosła, (w tym... rzemiosła katowskiego), degustacji historycznych potraw, zabaw plebejskich, pokazów sokolnictwa, pokazów walk rycerskich, konnych i pieszych, muzyki i tańców dawnych oraz inscenizacji historycznych z paleniem czarownicy na stosie włącznie.

Organizacja tak bogatego programu możliwa jest dzięki współpracy z naszym partnerem z Czech, którym jest Kulturni Centrum Golf z czeskiego Semily. Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego za pośrednictwem Euroregionu Nysa – przekraczamy Granice.

Czy opisane propozycje wzbudzą zainteresowanie historią miasta? Liczymy, że tak. A nawet jeśli nie u wszystkich obudzi się pasja badacza historii, to z pewnością wszyscy uczestnicy długo pamiętały będą wydarzenia związane z obchodami historycznej rocznicy naszego miasta – Jeleniej Góry.

Jarosław Gromadzki

900 lat Jeleniej Góry

ZAWODY JEŹDZIECKIE NA JELENIOGÓRSKIM LOTNISKU

13 września 2008 roku na jeleniogórskim lotnisku odbędą się VII Regionalne Zawody Jeździeckie w Skokach przez Przeszkody o Puchar Prezydenta Miasta Jeleniej Góry.

Ich organizacja jest możliwa dzięki ludziom dobrej woli, wspierającym entuzjazm i zaangażowanie organizatorów. Gdy w 2002 roku, po 40-letniej przerwie, w mieście bez sportowego jeździectwa, zdecydowaliśmy się zorganizować zawody, zaufali nam i pomogli życzliwi ludzie.

Od początku sponsorami naszej imprezy są takie jeleniogórskie firmy jak Przedsiębiorstwo Farmaceutyczne JELFA S.A., Spółka DEKPOL, PEC Sp. z o.o. oraz PWiK „Wodnik” Sp. z o.o.

*Pokaz powożenia wykonany przez
Rafała Parkitnego z Kowar*

Znaczącej pomocy organizacyjnej udziela Stajnia Sportowa Krzysztof Dyrek z Łomnicy.

Zawody przez te lata rozwijają się, rośnie poziom sportowej rywalizacji.

Na jeleniogórskim lotnisku startowali czołowi jeźdźcy polscy Dawid Rakoczy były Mistrz Europy Młodych Jeźdźców, Mściwoj Kiecoń – Mistrz Polski Młodych Jeźdźców czy Piotr Morsztyn, wielokrotny reprezentant Polski, zwycięzca ubiegłorocznego konkursu kl. C.

Doceniając atmosferę, poziom sportowy zawodów i ich organizację, Dolnośląski Związek Jeździecki włączył je do tegorocznego cyklu rozgrywanego o Puchar DZJ. Decyzja ta spowoduje z pewnością dalszy wzrost poziomu sportowej rywalizacji.

Zawody kończą jednocześnie drugą edycję cyklu Zawodów GRAND PRIX BOBRU, KWI-SY I KACZAWY odbywających się na terenie byłego województwa jeleniogórskiego, cyklu ob-

jętego patronatem Jerzego Pokoja Przewodniczącego Sejmiku Województwa Dolnośląskiego.

Zawody, niezależnie od emocji sportowej rywalizacji, pozwalają jeleniogórskiej publiczności poznać też inne niż skoki przez przeszkody, konkurencje jeździeckie.

Iwona Szafir ze Stajni Gostar prezentowała pokaz ujeżdżania. Rodzina Parkitnych z Kowar, znani hodowcy koni, przedstawili pokaz sportowego powożenia. Klub Sportowy Jaroszkówka dał pokaz woltyżerki.

Dla zabawy przeprowadzany jest konkurs „MISS KAPELUSZA” który wygrywa Pani mająca na jelegantszy kapelusz.

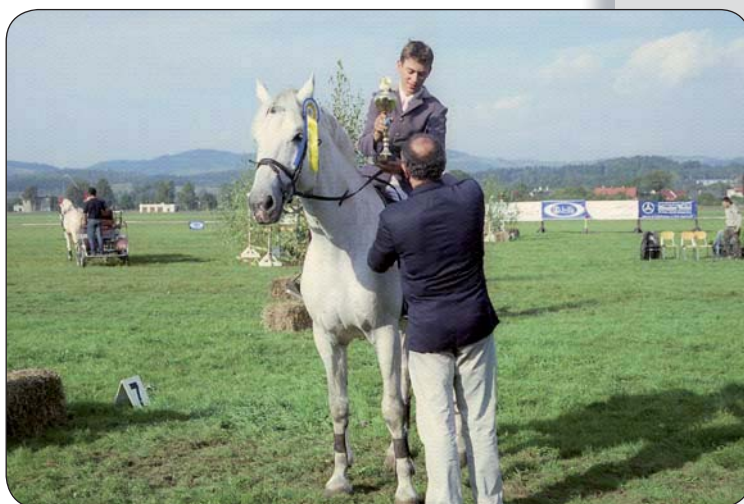
Jesteśmy przekonani, że tegoroczne zawody odbywające się w 900-lecie Jeleniej Góry, przyniosą wspaniałe sportowe emocje oraz dadzą możliwość atrakcyjnego spędzenia czasu na powietrzu.

Serdecznie wszystkich zapraszamy!

Michał Kasztelan

*Pokaz ujeżdżenia
wykonany przez
Iwonę Szafir
na koniu Denar
ze Stajni Gostar
w Jeleniej Górze*

*Dekoracja Zwycięzcy klasy P
o Puchar Prezesa Zarządu Przedsiębiorstwa
Farmaceutycznego Jelfa S.A. Mściwoja Kieconia*

Pierniki figuralne dawniej i dzisiaj

Przedstawiamy kolejny produkt lokalny, który może stać się przysmakiem mieszkańców i turystów odwiedzających Jelenią Górę. Tym razem jest to piernik figuralny, którego wygląd, a przede wszystkim smak, poznamy podczas II Jeleniogórskiego Jarmarku Średniowiecznego.

Wypiekanie pierników ma wielowiekową tradycję. Funkcja piernika nigdy nie ograniczała się do roli przysmaku na pańskim czy chłopskim stole. Był on podarunkiem, pamiątką, ważnym elementem obrzędowości, w której łączyły się ze sobą wyobrażenia religijne i przesady ludowe sięgające jeszcze czasów przedchrześcijańskich.

Najwcześniejsze ślady wypieku pierników prowadzą do Egiptu i Grecji. Zwyczaj wytłaczania pierników i marcepaników z form glinianych i drewnianych znany był w Europie od co najmniej połowy XV wieku. Snycerze i piernikarze przywiązywali wielkie znaczenie do wyglądu pierników i uczynili z tego prawdziwą dziedzinę sztuki. Wyrabiano więc pierniki figuralne, wypiekane w ozdobnych formach z drewna lub wypalanych z gliny, które traktowano również jako przedmioty estetyczne i upominki. Właściwy rozwój rzemiosła piernikarskiego przypada na okres od XVI do XVIII wieku. Ważnym ośrodkiem wytwórczości piernikarskiej stała się również Jelenia Góra. Zaznaczyć jednak należy, że warsztaty piernikarskie istniały w większości miast śląskich.

Jak wynika z danych w zawartych generalnych tablicach statystycznych Śląska z 1787 roku, a więc z czasu pełni rozkwitu tego rzemiosła, w całym regionie Śląska było 157 piernikarzy. W Jeleniej Górze pracowało 3 piernikarzy.

Piernik, w recepturze którego obok miodu, mąki i innych składników, znajdowały się korzenie /stąd źródełsłów: Piernik – pierny – pie-

przny/ miał poprzednika, był nim wcześniejszy miodownik.

Piernikarze rzadko przynależeli do odrębnego cechu. Większość piernikarzy przynależała bądź to do cechu ciastkarzy, bądź to do cechu piekarzy.

Elitarność tego produktu wymuszona została wysokim kosztem używanych do wypieku składników – miodem i korzeni. Podstawowa rola piernika figuralnego to podarunek. Taką rolę spełniał, gdy wieszano go wśród świętych obrazków jako pamiątkę odbytej pielgrzymki czy odpustu.

Bywał nagrodą za strzelanie do celu w jarmarcznej budzie, pierniczki rozrzucały w czasie święta kurkowego stawały się atrakcją dla dzieci, dekorowano nimi zwycięzców amatorskich przedstawień. Prawdopodobnie starszym osobom wręczano jako formę podarunku piernikową fajkę, a dzieciom rozpoczynającym naukę szkolną – piernikowy alfabet. Piernikami obdarowywano się w czasie świąt Bożego Narodzenia, przeznaczając je na ozdoby choinkowe.

Piernik przez kilka wieków spełniał szczególną rolę w życiu społecznym. Był ważnym rekwizytem wydarzeń tak wyjątkowych, jak weselne obrzędy, zabawy, jarmarki. Towarzyszył świętom, zwiastując nadejście nowego życia człowieka i przyrody. Służył wróżbom i pośredniczył w dialogu międzyludzkim. Darowany był królom i cesarzom. Uważano go za specyfik na różnorodne choroby, toteż sprzedawany był nawet w aptekach. Stał się tematem licznych przysłów.

Chcąc powrócić do tych zapomnianych smakołyków, które mogą stanowić jednocześnie podarunek i pamiątkę, postanowiliśmy z okazji 900-lecia Jeleniej Góry wytłoczyć taki piernik.

Joanna Dawidowicz

Miody Sudeckie
Pasieka Rodzinna
Joanna, Eugeniusz
Dawidowicz
Ź córki

58 - 521 Jeżów Sudecki
ul. Długa 7 D
tel. +48 (075) 64-32-328
e-mail: pasiekarodzinn@o2.pl

IX Międzynarodowe Warsztaty Pszczelarskie

Regionalny Związek Pszczelarzy w Jeleniej Górze wzorem lat ubiegłych organizuje – Jelenia Góra 2008 – IX Międzynarodowe Warsztaty Pszczelarskie pt. „Kultura pszczelarska – dzieje i praktyka współczesna”

Honorowy patronat nad warsztatami objęli Prezydent Miasta Jeleniej Góry oraz Marszałek Województwa Dolnośląskiego.

Celem warsztatów jest :

- przystosowanie pszczelarstwa górskiego do wymogów Unii Europejskiej,
 - przełamanie barier dotyczących rolnictwa i pszczelarstwa w zjednoczonej Europie,
 - promocja regionu jeleniogórskiego na obszarze kraju oraz na terenie Niemiec i Czech,
 - promocja produktów pszczelich wśród społeczności Jeleniej Góry oraz obszarów Sudetów Zachodnich, kuracjuszy, turystów i osób przyjezdnych,
 - wzajemne zbliżenie pszczelarzy i młodzieży z pszczelarzami sąsiednich powiatów oraz miast Niemiec i Czech (Trutnov, Dvůr Králové, Bautzen, Lobau, Görlitz, Drezno, Jablonec, Liberec, Žlita Olesnica)
- Uczestnikami warsztatów będą:**
- rolnicy i pszczelarze wraz z rodzinami z przygranicznych obszarów Polski, Niemiec i Czech,
 - władze samorządowe i administracyjne Miasta Jeleniej Góry oraz Sudetów Zachodnich,
 - wystawcy i producenci sprzętu pszczelarskiego z całej Polski i przygranicznych obszarów Czech i Niemiec,
 - kierownictwo Polskiego Związku Pszczelarskiego,
 - mieszkańcy Miasta Jeleniej Góry oraz Dolnego Śląska, kuracjusze, wczasowicze, turyści.
 - miłośnicy przyrody z terenu Miasta Jelenia Góra i Województwa Dolnośląskiego.

Warsztaty są przeprowadzane w miesiącach sierpień-październik – sesje referatowe, wizyty w pasiekach, spotkania z młodzieżą szkolną, osobami pozostającymi bez pracy, osobami pozostającymi poza aktywnością zawodową. Finał IX Warsztatów odbywać się będzie 6-7 września 2008 r. w Parku Zdrojowym w Jeleniej Górze-Cieplicach.

PROGRAM

IX Międzynarodowe Warsztaty Pszczelarskie „Kultura pszczelarska – dzieje i praktyka współczesna”

6 wrzesień 2008 r. (sobota)

godz. 10⁰⁰ Otwarcie warsztatów i przywitanie uczestników.

9⁰⁰-17⁰⁰ Kiermasz sprzętu pszczelarskiego, produktów pszczelich, rękodzieła ludowego, artystycznego i rzemiosła.

10⁰⁰-17⁰⁰ Prezentacja żywej pszczoły, uła inhalacyjnego oraz historii pszczelarstwa Jeleniej Góry.

12⁰⁰-15⁰⁰ Występy zespołów folklorystycznych z Polski i Ukrainy.

12³⁰-15⁰⁰ Degustacja miodów w ujęciu tradycyjnym – po jeleniogórsku.

14⁰⁰-15⁰⁰ Wykład pt. „Dzieje i kultura bartnicza na terenie miasta Jeleniej Góry oraz na pograniczu śląsko-łużyckim”.

15⁰⁰-16⁰⁰ Konkursy dla dzieci i młodzieży „Malowanie scen z życia pszczół”.

15⁰⁰-17⁰⁰ Zwiedzanie uli tradycyjnych w Pasiece Karłoskiej w Jeleniej Górze-Cieplicach, zwiedzanie Muzeum Przyrodniczego, degustacja miodów.

17⁰⁰-19⁰⁰ Posiedzenie Komitetu Honorowego i Organizacyjnego MWP
Konferencja prasowa

7 wrzesień 2008 r. (niedziela)

9⁰⁰-10³⁰ Msza Święta dla pszczelarzy w Kościele Matki Bożej Miłosierdzia w Jeleniej Górze-Cieplicach.

10³⁰-11⁰⁰ Przemarsz pocztów sztandarowych i orkiestry dętej ulicami miasta.

9⁰⁰-17⁰⁰ Kiermasz sprzętu pszczelarskiego i produktów pszczelich.

11⁰⁰-12³⁰ Zwiedzanie kiermaszy sprzętu pszczelarskiego, produktów pszczelich przez Prezydenta Miasta Jelenia Góra i Marszałka Województwa Dolnośląskiego.

11⁰⁰-13⁰⁰ Koncert orkiestry dętej w Muszli Koncertowej w Parku Zdrojowym

12⁰⁰-15⁰⁰ Degustacja miodów w ujęciu tradycyjnym.

12³⁰-16⁰⁰ Występy zespołów folklorystycznych z Polski, Ukrainy.

15³⁰-18⁰⁰ Wizyta w pasiece szkoleniowej Jeleniej Góry; wykład dr. Polaczka nt. „Poddawanie matek pszczelich”; wręczenie odznaczeń i listów pochwalnych

18³⁰ Zakończenie warsztatów i podsumowanie.

Z miasta...

NACHT EKSPRESJONISTA

29.08.2008 – 29.09.2008

Głowa kobieca z zębami, ok. 1962, olej, gwasz, tekstura

Otwarcie wystawy: 29 sierpnia o godz. 18.00

Jeden z najwybitniejszych przedstawicieli koloryzmu, klasyk polskiego malarstwa, wielka osobowość artystyczna Artur Nacht-Samborski będzie pokazany w Jeleniej Górze. Zapowiada się wydarzenie artystyczne, które przygotowuje jeleniogórskie BWA.

Artur Nacht urodził się w 1898 roku w Krakowie w żydowskiej rodzinie kupieckiej. Studiował na Krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych – m.in. w pracowniach Józefa Mehoffera i Wojciecha Weissa, następnie kilka lat spędził w Berlinie i Wiedniu, gdzie zetknął się z niemieckim ekspresjonizmem. W 1924 w wyjechał do Paryża, z niewielkimi przerwami mieszkał tam i pracował do roku 1939. Przekonany o nieuchronności wybuchu wojny wrócił do Krakowa skąd wraz z rodziną wyjechał do Lwowa. Przyjaciele uratowali go z tamtejszego getta, po ucieczce ukrywał się w Warszawie pod przybranym nazwiskiem Stefan Samborski (stąd jego późniejsze nazwisko Stefan Artur Nacht-Samborski). Po wojnie był profesorem sopockiej Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych (dzisiejsza ASP w Gdańsku) a następnie przez dwadzieścia lat profesorem w warszawskiej ASP (z przerwą 1950-52, kiedy usunięto go z pracy). Zmarł w Warszawie w 1974r.

Artur Nacht-Samborski niechętnie prezentował swoją sztukę, pomimo sukcesu na weneckim Biennale w 1958 roku pierwszą monograficzną wystawę indywidualną miał dopiero po śmierci w 1977 roku. Jego spuścizną malarską przez blisko 20 lat opiekowała się w Krakowie dr Aniela Lepicka, żona brata – Marka Nachta. W roku 1993 mieszkająca w Izraelu siostra artysty Charlotta Wachs złożyła w Muzeum Narodowym w Poznaniu depozyt – zbiór obrazów olejnych i prac na papierze Nachta. Część z tych dzieł zaprezentowana zostanie na wystawie w jeleniogórskim BWA.

Twórczość Nachta-Samborskiego jest nadzwyczaj bogata i na tyle wielowarstwowa, że nie sposób przyporządkować jej do jednego konkretnego nurtu w sztuce współczesnej. Sam artysta nigdy jasno nie sprecyzował swoich poglądów na malarstwo, jak pisze Grzegorz Bednarski w katalogu do wystawy: „uczestnictwo w grupie kapistów w jego (Nachta) przypadku uznać należy za przynależność w jakiś sposób towarzyską i przyjacielską (...) był wśród nich osobowością odrębną i na wskroś indywidualną.”. Wystawa w jeleniogórskim BWA jest próbą spojrzenia na twórczość Nachta-Samborskiego przez pryzmat jego flirtu z ekspresjonizmem, flirtu zapoczątkowanego przez pobyt w Berlinie na początku lat dwudzie-

stych, gdzie artysta zetknął się ze sztuką prymitywną i pozaeuropejską. Kuratorzy wystawy proponują ekspresjonizm jako klucz do całej twórczości malarza.

Nacht-Samborski, jak pisze Jerzy Zanoziński, to urodzony kolorysta, wyposażony zarazem w predyspozycje do jasnej i zwięzłej konstrukcji, do tego jeszcze poeta umiejący wygrywać na swych obrazach całą gamę uczuć głównie lirycznych, choć i nuty dramatyczne nie były mu obce. Umiał Nacht w twórczości swej łączyć szczęśliwie elementy formy malarskiej z treściami humanistycznymi o dużej nośności. Operował paletą bliską impresjonistycznym wibracjom, mocne zestawienia łączył ze zgaszoną, walorową gamą barw. Jego koloryt „ewoluował” od ściszonych, brunatnych, przybrudzonych barw w latach 20-tych, ku jasnym, skonstrastowanym plamom w latach trzydziestych. Te lata były czasem wypracowania indywidualnego stylu. To wtedy Nacht stwarza obrazy będące pierwowzorami wszystkich jego późniejszych kreacji. Malował kobiece akty, martwe natury i pejzaże „budowane z ostro zestawionych plam koloru, ekspresyjne i czułe w swym stosunku do przedmiotowej rzeczywistości” (J. Zanoziński).

Szczególną rolę w twórczości Nachta odgrywał portret. Po śmierci artysty odkryto dorobek ukrywany wcześniej nawet przed oczyma przyjaciół – serię kilkuset portretów, ludzkich wizerunków namalowanych w charakterystycznym dla Nachta syntetycznym stylu. Są to obrazy, w których artysta eliminuje szczegół, zaciera rysy twarzy swoich modeli, usytuowanych w płaskiej przestrzeni, uwydatniając jednocześnie ich stan emocjonalny. Koncentruje się na spojrzeniu, szkicowo odmalowując sylwetkę. Nacht – Samborski serią tych obrazów wpisuje się w długą tradycję portretu psychologicznego.

Wystawa obejmuje 70 obrazów będących własnością rodziny artysty w depozycie Muzeum Narodowego w Poznaniu.

Na wernisaż, obecność swoją zapowiedział przedstawiciel rodziny – Aleksander Miklaszewski. Kuratorem wystawy jest Waldemar Giza. Wystawa i towarzyszący jej katalog jest wynikiem współpracy jeleniogórskiego BWA z ASP w Krakowie, Galeria Giza, Muzeum Narodowym w Poznaniu i Fundacją Sztuki Współczesnej „Artek” im. Artura Nachta-Samborskiego.

Mecenat: Miasto Jelenia Góra, Patronat medialny: Nowiny Jeleniogórskie.

Oprac. BWA w J.G

Rzecznik osoby bezdomnej

Pragniemy poinformować, iż Jeleniogórskie Koło Towarzystwa Pomocy im Św. Brata Alberta w sierpniu 2008 roku rozpoczęło realizację ogólnopolskiego programu „Rzecznik Osoby Bezdomnej”. Projekt niniejszy współfinansowany jest w ramach *Funduszy Norweskich – Fundusz dla Organizacji Pozarządowych w obszarze: Demokracja i Społeczeństwo Obywatelskie* i ma na celu poprawę sytuacji grup dyskryminowanych i rzecznictwo praw tych osób pod kątem ich uczestnictwa w życiu społecznym, zwiększenia dostępu do informacji, pomocy prawnej i wymiaru sprawiedliwości. Skierowany jest przede wszystkim do osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością. Projekt uzyskał akceptację i patronat Rzecznika Praw Obywatelskich. Dyżury Rzecznika odbywają się będą dwa razy w tygodniu, we wtorki w godzinach 14-18 i w czwartki w godzinach 12-16 w jeleniogórskim Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn, przy ul. Grunwaldzkiej 51.

Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta od ponad 25 lat zajmuje się pomocą osobom bezdomnym i najuboższym. Na obszarze całej Polski funkcjonuje ponad 60 schronisk, noclegowni i jadalni prowadzonych przez nasze Stowarzyszenie. Jeleniogórskie koło może poszczycić się prowadzeniem dwóch placówek: Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn, które funkcjonuje od roku 2001; oraz Domu Św. Brata Alberta dla Starszych i Niepełnosprawnych Osób Bezdomnych uruchomionego w roku 2005. W oby-

dwu obiektach udzielamy pomocy w formie schronienia, posiłków, odzieży i możliwości skorzystania z kąpeli wszystkim osobom potrzebującym – bezdomnym i losowo pozbawionym miejsca zamieszkania oraz środków niezbędnych do życia. Jedynym warunkiem jest trzeźwość, bezwzględnie wymagana od każdej osoby, która oczekuje od nas wsparcia.

Jeżeli napotkają Państwo osobę potrzebującą pomocy, której potrzeby mogą być zaspokojone przez naszą organizację, prosimy o skierowanie jej bezpośrednio do Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn znajdującego się przy ul. Grunwaldzkiej 51 w Jeleniej Górze. Jeżeli nawet sami nie będziemy w stanie udzielić pomocy, to pokierujemy, gdzie takową można uzyskać.

Na zakończenie pragniemy nadmienić, iż Towarzystwo pomocy im. Św. Brata Alberta jest Organizacją Pożytku Publicznego finansowaną głównie z dotacji i darowizn. Aby zabezpieczyć potrzeby naszych podopiecznych potrzebujemy wsparcia zarówno finansowego jak i rzeczowego, dlatego też wszystkie osoby zainteresowane naszym funkcjonowaniem i potrzebami prosimy o kontakt telefoniczny ze Schroniskiem dla Bezdomnych Mężczyzn tel.: 075 75 261 22, lub Domem Św. Brata Alberta tel.: 075 75 260 12; bądź bezpośrednio w placówkach: ul. Grunwaldzka 51 i Wolności 180 w Jeleniej Górze. Funkcjonujemy przez całą dobę, 7 dni w tygodniu.

SIEĆ INFORMACYJNA

EUROPE DIRECT zaprasza na swoje stoiska informacyjne

W dniach 6-7 września b.r. Dolnośląski Punkt Informacji Europejskiej EUROPE DIRECT w Jeleniej Górze zaprasza Państwa na swoje stoiska informacyjne na jeleniogórski rynek. Nasz Punkt będzie promował Unię Europejską podczas obchodów 900-lecia Jeleniej Góry.

Dzieci i młodzież, które odwiedzą nasze stoiska będą mogły wziąć udział w euro-quizach. Nasi eksperci również udzielą Państwu informacji związanych z Unią Europejską, a także udostępnią bezpłatne materiały. Za pośrednictwem Dolnośląskich Punktów Informacji Europejskiej EUROPE DIRECT w uroczystościach związanych z obchodami 900-lecia Jeleniej Góry weźmie udział Dyrektor Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce – Pani Róża Thun.

Wszystkich zainteresowanych serdecznie zapraszamy do odwiedzenia naszych stoisk!

Z miasta...

Sztandar dla Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze

5 września 2008 roku o godzinie 12.00 na Placu Ratuszowym w Jeleniej Górze odbędzie się uroczystość wręczenia Sztandaru Komendzie Miejskiej Policji w Jeleniej Górze, który ufundowało społeczeństwo ziemi jeleniogórskiej.

W ceremonii udział wezmą: Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji Grzegorz Schetyna, Komendant Główny Policji – nadinsp. Andrzej Matejuk, Komendant Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu – insp. Zbigniew Maciejewski, przedstawiciele Urzędu Wojewódzkiego, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, Miasta Jeleniej Góry, Starostwa Powiatowego, przedstawiciele jeleniogórskich firm i instytucji oraz zaproszeni goście.

Przedstawiciele administracji samorządowych, lokalni przedsiębiorcy i przedstawiciele firm, doceniając ofiarną służbę na rzecz ochrony życia ludzkiego i mienia, w uznaniu działań podejmowanych dla zwiększenia ładu i bezpieczeństwa publicznego, dnia 7 lutego 2008 roku powołali Honorowy Komitet Fundacji Sztandaru dla Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze, na czele którego stanął Prezydent Jeleniej

Góry Marek Obrębalski. Komitet powołany został w celu pozyskania środków finansowych na wykonanie sztandaru oraz organizację ceremonii jego nadania.

Ceremonia ta jest ściśle określona w Rozporządzeniu Rady Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz ceremoniale policyjnym. Wygląd jest jednakowy dla wszystkich policyjnych sztandarów, a jedyne różnice to nazwa danej jednostki policji, nazwa fundatora sztandaru czy też herb właściwego samorządu terytorialnego.

Wręczenie sztandaru to szczególna chwila dla Policji, gdyż jest wyrazem uznania przez mieszkańców i władze ziemi jeleniogórskiej dla trudu i osiągnięć policjantów i pracowników Policji Jeleniogórskiej, ich wkładu i zaangażowania w ochronę ładu i porządku publicznego naszego miasta oraz powiatu.

nadkom. Edyta Bagrowska

Ogólnopolskie
Święto Działkowców

Krajowe Dni Działkowca 2008

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców wraz z Sudeckim Zarządem Okręgowym oraz Rodzinnymi Ogrodami Działkowymi Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego przy współudziale i wsparciu Miasta Jeleniej Góry organizują doroczne dożynki ogrodnicze – Ogólnopolskie Święto Działkowców zrzeszonych w Polskim Związku Działkowców pod nazwą Krajowe Dni Działkowca.

Krajowe Dni Działkowca 2008 w Jeleniej Górze odbywają się pod patronatem Prezydenta Miasta Jeleniej Góra Marka Obrębalskiego i obchodzone będą jako jedna z imprez towarzyszących jubileuszowi 900-lecia Jeleniej Góry.

Zapraszamy wszystkich mieszkańców Jeleniej Góry do uczestnictwa w obchodach tego święta w dniu 6 września.

Uroczystości rozpoczną się mszą świętą w Kościele Garnizonowym o godz. 9.00. Następnie uczestnicy przejdą na Plac Ratuszowy, gdzie o godz. 10.00 nastąpi przekazanie kluczy do Miasta przez Prezydenta. O godz. 10.20 wyruszy z Placu Ratuszowego pochód do hali sportowej przy ul. Złotniczej, które-

mu towarzyszyła będzie orkiestra dęta Filharmonii Dolnośląskiej. Podczas przemarszu złożone zostaną kwiaty pod pomnikiem „Niepodległość i Wolność”. O godz. 11.00 rozpoczną się oficjalne uroczystości Krajowych Dni Działkowca, którym towarzyszyć będzie część artystyczna (m.in. występy zespołów ludowych i kapeli biesiadnej), wystawy fotograficzne ogrodów i działek, prezentacje koszy dożynkowych i plonów oraz kiermasze.

Zapraszamy do wspólnej zabawy!

*W imieniu Komitetu Organizacyjnego
Krajowych Dni Działkowca 2008 w Jeleniej Górze
Prezes ROD „ZACHÓD”
Jerzy Lenard*

Gorące lato...

Jeleniogórskie koło Dolnośląskiego Oddziału Polskiego Związku Niewidomych i Niedowidzących zrzesza ponad ośmiuset członków, w tym 35 dzieci i 16 osób całkowicie niewidomych z terenu dwóch powiatów. Organizacja jest dynamiczna, o czym najlepiej świadczy liczba interesantów, odwiedzających jej malutkie biuro, otwarte dwa razy w tygodniu (we wtorki i czwartki).

Członkowie związku liczą najczęściej na informacje, porady i pomoc w załatwieniu ewentualnych dopłat do rehabilitacji podstawowej, leczniczej, społecznej i zawodowej – między innymi w ośrodkach rehabilitacyjno-leczniczych PZN-u. Ponadto skwapliwie korzystają z oferowanych form rekreacji turystycznej i kulturalnej, do której zaliczyć należy również spotkania okolicznościowe, dla dorosłych i dzieci, a także pokazy specjalistycznego sprzętu rehabilitacyjnego, a nawet środowiskowe pielgrzymki i zawody sportowe.

Choćby tego upalnego lata, jedenastu przedstawicieli PZN wyjechało z Jeleniej Góry na XXI Spartakiadę Sportowo – habilitacyjną Okręgu Dolnośląskiego, która odbywała się w połowie czerwca w Łężyca koło Kłodzka. Zgodnie ze Statutem, tego rodzaju imprezy, zaliczono do istotnej grupy zadań na rzecz rehabilitacji psychospołecznej członków Polskiego Związku Niewidomych, jako że stwarza warunki do zmierzenia się z niepełnosprawnością i uwierzenia w własne siły i możliwości.

Związek organizuje liczne imprezy i wydarzenia kulturalne. W Cieplicach od kilku lat organizowany jest, głośny już w Polsce 3-dniowy Jarmark Kulturalny, czyli przegląd twórczości artystów inwalidów wzroku, w kategoriach: wokalo-instrumentalnej, recytatorskiej i instrumentalnej. Kilka razy w owe rywalizacje włączono także działania plastyczne (rzeźba, malarstwo, rękodzieło) oraz fotografię.

Oficjalnie organizatorem jest Dolnośląski Oddział PZN, jednak praktycznie cały ciężar organizacyjny spada na jeleniogórskie koło Związku. W tym roku, ósmą edycję imprezy przełożono (prawdopodobnie na rok przyszły), ponieważ w PFRON-ie na początku roku nie starczyło pieniędzy, a impreza, obecnie o zasięgu już pozadolnośląskim, wymaga jak wiadomo – przygotowań z dużym wyprzedzeniem.

Na jakim jest poziomie artystycznym, najlepsze świadectwo dał czerwcowy Wielki Koncert w Krakowie, Fundacji Anny Dymnej pod nazwą: „Miłość Mimo Wszystko” (15 czerwca), w którym gwiazdami okazali się finaliści jeleniogórskiego Jarmarku pochodzący z Dolnego Śląska: Elżbieta Kuzio z rejonu Świdnicy oraz Dariusz Tabiś z Kamiennej Góry.

Chociaż „naszym” wzrokowo niesprawnym solistom, towarzyszyły na krakowskim Rynku, wielkie gwiazdy – wypadli wcale nie gorzej od nich,

tak, że jury po przewodnictwem Ewy Błaszczuk, jak słyszeliśmy z estrady – nie było w stanie dojść do porozumienia. Ostatecznie w kategorii dorosłych I miejsce zajął Darek Tabiś (stypendium 24 tys. zł), a II miejsca przyznano dwa – w tym dla Eli Kuzio (7,5 tys.).

Nie chodzi tu jednak o nagrody, ale o sens organizowania podobnych imprez, bo jak życie pokazuje, w każdej grupie niepełnosprawnych, znajdują się talenty czekające na swoje pięć minut. Dlatego, choć jest to dzisiaj niełatwe, działacze miejscowego koła PZN, ubiegają się o środki finansowe na zaplanowane imprezy, także o charakterze kulturalno-turystycznym.

Dzięki temu, po czerwcowej wycieczce po starzych zamkach i pałacach w Czeskim Raju, już przygotowują kolejny wyjazd na spektakl operowy do Wrocławia i zaplanowali szereg przedsięwzięć do końca roku, które, jak zapewniła przewodnicząca DANUTA MUSIAŁ – finansowo nie są zagrożone. To dobra wiadomość, bo wiadomo, że niedowidzący lub niewidomi członkowie Związku, szczególnie w starszym wieku – nigdy nie zdecydowaliby się pewnie sami na takie wyprawy. W gronie osób o podobnych dolegliwościach – chętnie jednak wyjeżdżają na różne wyprawy i przychodzą na imprezy.

Dla tego środowiska, wielkie znaczenie ma biblioteka książki mówionej. Dotąd znajdowała się ona w budynku Karkonoskiego Sejmiku Niepełnosprawnych przy ul. Grabowskiego 7, gdzie też jest biuro koła PZN. W lipcu placówkę przeniesiono do obszerniejszych pomieszczeń w rozbudowanym gmachu Książnicy Karkonoskiej (dawnej biblioteki Grodzkiej), która jest już dostępna od sierpnia nie tylko dla niewidomych osób.

Lukasz Pat

W czerwcu jeleniogórzanie z PZN zwiedzili zamek Frydlant

Z miasta...

I Konferencja i Literackie Warsztaty Integracyjne z Konkuresem Poetyckim TERAPIA SŁOWEM

*Laureaci wyróżnień książkowych:
Roksana Grabowiecka i Tomasz Kubus*

Od lewej: Lucyna Szpak i prowadząca pierwszą część konferencji Maria Suchecka

Od lewej: Maria Karpińska, Urszula Sobol i Elżbieta Szulc

Pojedynek ze słowem

W Borowicach 20 i 21 czerwca br. spotkała się grupa osób, w której przeżywali niepełnosprawni, by wspólnie przeżyć chwile refleksji, poszerzyć horyzonty myślowe, doskonalić sztukę współdziałania z ludźmi, i by spróbować swoich sił w sztuce poezji. Zorganizowane przez Stowarzyszenie w Cieniu Lipy Czarnoleskiej przedsięwzięcie miało nazwę: Konferencja i Literackie Warsztaty Integracyjne połączone z Konkuresem Poetyckim TERAPIA SŁOWEM. Blok imprez odbył się w Opolaninie, jednym z obiektów Ośrodka Wczasowo-Kolijnego Hottur, który obok Terenowego Oddziału Towarzystwa z Kalectwem był współorganizatorem bloku imprez. TERAPIA SŁOWEM mogła dojść do skutku dzięki werdyktowi Komisji, oceniającej oferty, złożone na ogłoszony przez władze samorządowe Jeleniej Góry konkurs inicjatyw, adresowanych do niepełnosprawnych.

W uroczystym otwarciu Konferencji udział wzięła Lucyna Szpak – wiceprezes Oddziału Towarzystwa Walki z Kalectwem, a zarazem twórca i kierownik działającego Jeleniej Górze Warsztatu Terapii Zajęciowej. To ona w swoim czasie przetarła ścieżki organizacyjne do powołania pierw-

szej w regionie tego typu placówki. Jak ważne znaczenie dla ludzi, których choroba wyklucza z aktywnego życia, ogranicza możliwości realizacji ambicji zawodowych, społecznych i twórczych, powiedziała w swoim referacie Elżbieta Szpak – niepełnosprawna poetka i malarka.

Wykład inauguracyjny wygłosiła Maria Karpińska, polityk społeczny, kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy jeleniogórskim MOPS, wykładowca Kolegium Karkonoskiego. W referacie „Dialog jako forma terapii” doskonale wprowadziła zebranych w atmosferę spotkania, mówiąc jak w najtrudniejszych sytuacjach życiowych, w obliczu których los stawia ludzi dotkniętych chorobą, wypadkiem, klęską żywiołową czy wszelkimi innymi traumatycznymi sytuacjami, inny człowiek albo instytucja może im pomóc. Jakim narzędziem w takim działaniu jest życzliwe słowo. Przypomniła, że empatia, życzliwość, tolerancja, cierpliwe wysłuchanie, konkretna pomoc niejednokrotnie ratują desperatów od samobójczej śmierci lub pomagają odbić się od przysłowiowego „dna”.

O tym, jak Internet staje się szansą na kontakt ze światem, kulturą i literaturą osób izolowanych w domu z powodu warunków zdrowotnych powiedziała Zofia Prysłowska ze Stowarzyszenia W Cieniu Lipy Czarnoleskiej, przy okazji informując zebranych, czym w ogóle jest Internet, kiedy powstał, jak się rozwijał i jak nieocenionym jest źródłem wiedzy i rewelacyjnym, błyskawicznym i tanim sposobem komunikowania się ludzi na całym globie. Wystąpienie to było skuteczną zachętą dla wszystkich, którym obce jest jeszcze to najbardziej nowoczesne elektroniczne medium, by zmierzili się z techniką komputerową i weszli do sieci.

Jak malarstwo i poezja stały się drogą poszukiwania wartości życia w warunkach utraty zdrowia, opowiedziała Elżbieta Szulc ze Stowarzyszenia W Cieniu Lipy Czarnoleskiej. Wszystko, o czym mówiła, referowała z autopsji, przypominając zmaganie się z chorobą nowotworową, pierwsze próby podejmowane na klinicznej sali, by współtowarzyszki traumy wydobyć z załamania, rozpacz i depresji. Tymi próbami był żart, fraszka, kalambur oraz inne krótkie formy literackie, którymi Elżbieta starała się przygotować Amazonki po operacjach i „chemiach” do zmie-

rzenia się ze wszystkim, co miało je spotkać za bramą szpitala.

Po przerwie zabrała głos pani Luiza Laskowska, historyk sztuki. Jej błyskotliwe wystąpienie przywołało sylwetki artystów, filozofów, literatów, malarzy, kompozytorów, których talent rozwinął się wbrew, jakby to powiedzieć, naturalnym ograniczeniom wynikającym z utraty wzroku, słuchu, zdrowia psychicznego czy powstałym wskutek uwarunkowań genetycznych, skazujących artystę na cierpienie oraz inwalidztwo. Referat kończył się sugestią, że i ci, którzy są na sali, mogą spróbować rozpoznać i rozwinąć swoje twórcze możliwości.

Ostatni referat wygłosił dr Bogusław Ząsepa – psychiatra, koncentrując uwagę na reakcji psychiki w przypadku rozpoznania ciężkiej choroby, zaistnienia wypadku czy perspektywy inwalidztwa. Człowiek w tej sytuacji przechodzi różne fazy, od niezgody na sytuację, w jakiej się znalazł, bunt, rozpacz, szukanie ucieczki w religijnym ukojeniu poprzez próby pokonania lęku przed przyszłością i starania o znalezienie najbardziej godziwej formy istnienia w zmienionych warunkach. Czy to się uda – będzie zależało od wielu okoliczności, a przede wszystkim – od pomocy najbliższych.

Czas, jaki nastał po kolacji, nie oznaczał odpoczynku, gdyż zaproszono wszystkich na cykl krótkich wykładów z dziedziny literatury, by dostarczyć czegoś w rodzaju twórczej rozgrzewki. Ania Jędrzejczyk powiedziała o poezji ks. Jana Twardowskiego, Zofia Prysłowska o tym, że właśnie trwa Rok Zbigniewa Herberta, największego może buntownika ostatniego półwiecza, który opisywał oglądanie świata i dotykanie prawdy głębsze wtedy, gdy odebrane nam zostają niektóre ze zmysłów i dotknięci zostaniemy fizyczną niepełnosprawnością, Magdalena Siemieniec – Świderska punkt po punkcie objaśniła terapeutyczny walor słowa, po czym skoncentrowała się na sztuce poetyckiej, a ostatni w tym dniu wykładowca, Leszek Wolak zdefiniował, czym jest proza poetycka i zacytował kilka znakomych przykładów tego gatunku, za który on sam niejednokrotnie był nagradzany w konkursach literackich.

W sobotni poranek program zaczął się wykładem dra Józefa Zapruckiego o prozie jeleniogórzanina, Federa Sommera, osiemnastowiecznego pisarza, w którego książkach utrwalała została Jelenia Góra jeszcze z okresu, kiedy wspaniała kościół św. Krzyża był dopiero w budowie. Blok wykładów literaturoznawczych prowadziła Magdalena Szczębarowa, która z satysfakcją przyjęła zapowiedź, że dr Zaprucki dokona przekładu jednego z opowiadań Sommera i można będzie proponować Czytelnikom próbkę prozy autora, który o blisko trzy stulecia poprzedził obec-

nych ludzi pióra, mieszkających i tworzących w Jeleniej Górze.

Po wykładzie wszyscy uczestnicy warsztatów podzielili się na kilkusobowe grupki i pod kierunkiem moderatorów, a byli nimi realizatorzy wykładów literackich, powiększeni o filologa Magdalenę Szczębarową i poetkę Irenę Hrynczewicz-Chlebną ze Stowarzyszenia Jeleniogórski Klub Literacki zabrali się do pisania wierszy, czytania utworów i dyskusji nad ich treścią i formą. Dla ścisłości trzeba powiedzieć, że czasu na to było absolutnie za mało, toteż jeśli Stowarzyszenie przystąpi w roku przyszłym do organizacji drugiej edycji przedsięwzięcia TERAPIA SŁOWEM, należałoby je wydłużyć o jeden dzień i zostawić kilka godzin na twórcze zmagania. Jakkolwiek czasu było za mało, na konkurs poetycki złożono kilkadziesiąt wierszy. Jury odstąpiło od zawartej w kosztorysie zapowiedzi, że będą trzy nagrody pieniężne. Kwotę 1000 złotych podzielono na dziesięć stułotowych nagród, bo wiele wierszy zasługiwało na uhonorowanie w tym konkursie. Przyznano też pięć wyróżnień książkowych oraz kilkanaście dyplomów z książkowym upominkiem za uczestnictwo w konkursie, w którym niejedyn niepełnosprawny autor debiutował w poetyckiej sztuce słowa.

Oto laureaci nagród w kolejności alfabetycznej: Patrycja Długosz, Izabela Hryniewicz, Anna Jędrzejczyk, Adam Kontor, Sławomira Korona-Szadkowska, Anna Lechowicz, Lucyna Szpak, Magdalena Świderska-Siemieniec, Agata Tracz oraz Małgorzata Zaparta

Aktualnie trwa opracowanie redakcyjne książki, w której ukaże się plon TERAPII SŁOWEM: referaty oraz utwory, zainspirowane spotkaniem w Borowicach.

Zofia Prysłowska

Od lewej: Zofia Prysłowska i Luiza Laskowska

Wykład dra Bogusława Ząsepy

Pamiątkowe zdjęcie części uczestników bloku imprez

Mistrzostwa Jeleniej Góry w Edukacji dla Bezpieczeństwa

W roku 2008 odbyły się II Mistrzostwa Jeleniej Góry w Edukacji dla Bezpieczeństwa. Przedsięwzięcie to adresowane było do dzieci z jeleniogórskich przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów. Głównym celem Mistrzostw jest szeroko pojęta edukacja młodych mieszkańców naszego miasta i regionu w zakresie umiejętności pomocy sobie i innym oraz bezpiecznych zachowań. Wszyscy wiemy jak jest to ważne, ponieważ w naszym codziennym życiu jakże często spotykamy się z sytuacjami trudnymi, niebezpiecznymi, niekiedy zagrażającymi naszemu zdrowiu i życiu. Jesteśmy dorośli i doświadczenie życiowe podpowiada nam jak w takich sytuacjach należy się zachować. Dziecko nie posiada takiej wiedzy i przez to narażone jest na różnego rodzaju niebezpieczeństwa bardziej niż my – dorośli. Ze względu na nasze większe doświadczenie, ponosimy też odpowiedzialność, dlatego powinniśmy jak najwcześniej uczyć nasze dzieci, by radziły sobie w sytuacjach trudnych, czy wręcz niebezpiecznych. Powinniśmy też nauczyć je przewidywania konsekwencji swoich zachowań.

Wiele osób, firm i instytucji na terenie naszego miasta dostrzega ten problem i stara się prowadzić bądź wspierać działania na rzecz podniesienia poziomu bezpieczeństwa w Jeleniej Górze i okolicy.

Jednym z takich działań, stały się Mistrzostwa Jeleniej Góry w Edukacji dla Bezpieczeństwa, które swą drugą edycję miały 29 kwietnia br.

Organizatorem Mistrzostw była Szkoła Podstawowa nr 2. Warto jednak podkreślić wsparcie jakiego udzieliły różne podmioty z terenu miasta i nie tylko: Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej, Komenda Miejska Policji, Straż Miejska, Kolegium Karkonoskie, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego, Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej, Miejski Zakład Komunikacyjny, EnergiaPro, Nadleśnictwo Śnieżka, Karkonoska Grupa Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Ochotnicza Straż Pożarna z Podgórzyna, Straż Graniczna. Pomagają oni zarówno w organizacji Mistrzostw pod względem logistycznym, zapewniając zaplecze merytoryczne podczas przygotowywania tabel ocen oraz sędziowania, jak i organizując pokazy na zakończenie Konkursu.

Cała inicjatywa możliwa była ze względu na wpisanie się w działania Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Nysa, który od roku 2004 jest organizatorem Konkursu Bezpieczeństwa dla Dzieci „Uczę się bezpiecznie żyć”. Konkurs swym zasięgiem obejmuje cały teren Euroregionu Nysa, zarówno po stronie Polskiej jak i Czeskiej oraz Niemieckiej.

Mistrzostwa Jeleniej Góry w Edukacji dla Bezpieczeństwa są eliminacją powiatową do Konkursu Euroregionu Nysa, ale równocześnie stanowią samodzielną inicjatywę obejmującą dzieci od klasy „0” do gimnazjów.

Połączenie możliwości Euroregionu Nysa wraz ze wsparciem finansowym Miasta i pomocą Urzędu

Miasta oraz zaangażowaniem społecznym wielu osób i instytucji pozwoliło na zorganizowanie tego przedsięwzięcia.

Konkursowi „Uczę się bezpiecznie żyć” corocznie honorowo patronują Ministrowie Spraw Wewnętrznych i Administracji, a w tym roku Wicepremier Pan Grzegorz Schetyna. Natomiast Mistrzostwa Jeleniej Góry w Edukacji dla Bezpieczeństwa odbywają się pod patronatem prezydentów miasta, w roku 2008 patronat objął Pan Prezydent Marek Obrębalski.

Wsparcie finansowe zostało udzielone przez Miasto Jelenia Góra, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, PZU SA, Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Jeleniej Górze, Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Nysa.

Merytorycznie i technicznie przedsięwzięcie poprowadził Komitet Organizacyjny, którego trzon od czterech lat tworzą: Maciej Gałęski, Elżbieta Lorenc-Mytnik i Marian Stebelski. Główne oparcie metodyczne Mistrzostwa Jeleniej Góry mają w „Założeniach Konkursowych”. To usystematyzowany i wszechstronny zbiór zagadnień nie tylko pod kątem zadań konkursowych, ale przede wszystkim prowadzenia stałego procesu edukacyjnego w placówkach oświatowych, zaś Mistrzostwa są sprawdzianem rezultatów nauki. Istnienie tak rozbudowanych Założeń dla Konkursu jest ewenementem w skali kraju. Skonsultowane na poziomie rządowym wyróżniają tę jeleniogórską inicjatywę spośród innych podobnych przedsięwzięć. „Założenia Programowe” zawierają w sobie 4 obszary: pierwszą pomoc, bezpieczeństwo dnia codziennego, bezpieczne wakacje oraz ekologię i są narzędziem w rękach nauczycieli dającym szansę nie tylko na pozyskanie wiadomości, ale również nabycia konkretnych umiejętności praktycznych.

Jednym z ciekawszych elementów Mistrzostw jest współpraca Szkoły Podstawowej nr 8 będącej ich organizatorem z Kolegium Karkonoskim. Oba podmioty podpisały porozumienie o wzajemnej współpracy, na bazie którego Studenci, którzy sędziują na stacjach konkursowych, podczas roku akademickiego systematycznie uczestniczą w dodatkowych – organizowanych na terenie szkoły zajęciach z pierwszej pomocy. Dzięki temu osoby, na co dzień nie związane z pracą z dziećmi poznają ich mentalności i psychiką. Efektem obok dodatkowej praktycznej wiedzy jest rzetelna ocena umiejętności zawodników i obiektywne sędziowanie.

Dzieci w swoim życiu potrzebują wskazówek od dorosłych. Konkurs oraz Mistrzostwa Jeleniej Góry w Edukacji dla Bezpieczeństwa są taką wskazówką w zakresie pomocy sobie i innym. Wiemy, że wielokrotnie właśnie postawa dzieci przyczynia się do ratowania życia i mienia. Tylko poprzez szeroko wszechstronnie prowadzoną edukację od najmłodszych lat można wykształcić świadomego obywatela właściwie postępującego w środowisku ludzkim i w środowisku przyrodniczym. Z tego powodu pragniemy podziękować wszystkim instytucjom, mediom, nauczycielom, rodzicom i dzieciom za udział w tym i w innych konkursach, za zaangażowanie i pomoc na rzecz edukacji dla bezpieczeństwa.

*Elżbieta Lorenc-Mytnik
Maciej Gałęski*

Wystawy: „Basen” i „Architekci Ciszy”

Galeria Czekoladowa w Jeleniej Górze zaprasza 04.09.2008 r. o godzinie 18.00 na wernisaż dwóch wystaw fotografii Aleksandry Śnieżek. Wystawy noszą tytuły „Basen” oraz „Architekci Ciszy”.

Aleksandra Śnieżek urodziła się w 1985 roku w Jeleniej Górze. Od czasu rozpoczęcia studiów na stałe mieszka we Wrocławiu. Obecnie studentka 3. roku fotografii w Wyższym Studium Fotografii AFA. Od września współpracuje z portalem internetowym zajmującym się kulturą i sztuką www.g-punkt.pl. W chwili obecnej jest w trakcie pisania pracy dyplomowej z zakresu fotografii dokumentalnej.

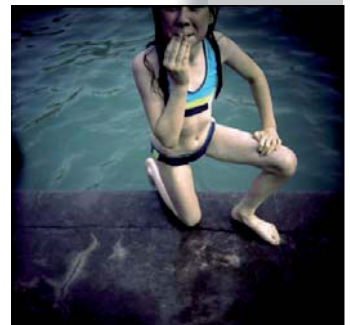
Fotografie Aleksandry Śnieżek wyłamują się ze schematycznej dziennikarskiej perspektywy, w której akcent zawsze położony jest na miejsce i czas. Natomiast na tych zdjęciach bohaterowie zawieszani są w próżni. Dzięki pozbawieniu tej historii znamion konkretności widz skupia się na kontemplacji struktur graficznych zawartych w poszczególnych kadrach. To, co znajdowało się poniżej, nie miało znaczenia. W tym miejscu, na tej wysokości powstawał nowy, odrealniony świat.

„Architekci Ciszy” to zestaw prac do rozpoczęcia którego był reportaż na temat pracy wrocławskich kominiarzy. Jednak już w trakcie realizacji zaczął przeradzać się w artystyczną wypowiedź, która daleka była od czystego dokumentu. Struktury graficzne, małe przestrzenie oraz harmonia są jednym z kluczy do odczytania tej opowieści.

„Basen” to zestaw zdjęć będący opisem miejsca, subiektywną dokumentacją, w której istotnym elementem jest pokazanie chwili i panującej atmosfery. To stan pojmowania rzeczywistości, w tym przypadku basenu, który

jest dla Oli przestrzenią intrygującą, tajemniczą i magiczną. Ludzie, których przedstawił na fotografiach, znajdowali się w kluczowym dla danej sytuacji momencie, w częstym paradoksie i alienacji. Osobowości tych postaci, ani fragmentów tej przestrzeni nie starała się uwypuklić, chciała, aby te dwa elementy przenikały się. Są to chwile z pogranicza codzienności i snu. Oł na fotografiach zobrazowała również zupełnie inną atmosferę tego miejsca od tego jak je zazwyczaj kojarzymy. Zamiast radości i zabawy, chciała pokazać nostalgie i niepokój.

Na wernisażu wystąpi Marcelina Bienkiewicz, uczennica Jacka Szreniawy. Uczęszcza do klasy lingwistycznej I LO w Jeleniej Górze. Kiedy nie śpiewa, lub nie uczy się języków obcych, żegluje, a raczej podśpiewuje sobie po angielsku siedząc przy sterze.

**Wystawa prezentowana będzie
do 15.10.2008 r.**

Galeria Czekoladowa,
ul. Sobieskiego 2, 58-500 Jelenia Góra
Dariusz Goetze
tel. 0-606791020, tel. 0-75 7647298
e-mail: poczta@galeriaczekoladowa.pl

Muzeum Miejskie „Dom Gerharta Hauptmanna” w Jeleniej Górze ogłasza konkurs ofert na wynajem lokalu pod działalność gastronomiczną

Lokal przeznaczony do wynajmu o powierzchni 119 metrów kwadratowych położony jest w przyziemiu budynku Muzeum Miejskiego „Dom Gerharta Hauptmanna” przy ul. Michałowickiej 32 w Jeleniej Górze.

Przedmiotem konkursu jest:

- 1) wysokość miesięcznego czynszu dzierżawnego wyrażona kwotowo nie mniejsza niż 6,50 złotych za 1 metr kwadratowy
- 2) proponowana forma działalności gastronomicznej zgodnie z profilem działalności Muzeum Miejskiego „Dom Gerharta Hauptmanna”
- 3) doświadczenie w prowadzeniu działalności gastronomicznej potwierdzające kwalifikacje zawodowe i jakość świadczonych usług.

Oferty należy składać w zaklejonych kopertach do dnia 30.09. 2008 r. do godziny 15.00 w Sekretariacie Muzeum Miejskiego „Dom Gerharta Hauptmanna” w Jeleniej Górze.

Osoby zainteresowane konkursem proszone są o składanie pisemnych ofert zawierających:

1. kserokopię dokumentu rejestrowego dot. prowadzonej działalności gospodarczej
2. oświadczenie o nie zaleganiu z płatnościami na rzecz ZUS i podatkami na rzecz Urzędu Skarbowego

3. oświadczenie o niekaralności

4. informację charakteryzującą oferenta (zwięzły opis charakterystyki prowadzonej działalności gospodarczej ze wskazaniem doświadczeń zawodowych i kwalifikacji, także rodzaj proponowanej działalności gastronomicznej)

5. propozycję stawki czynszu.

Szczegółowe informacje dotyczące lokalu udzielane są w Sekretariacie Muzeum Miejskiego „Dom Gerharta Hauptmanna” pod nr tel. 75-532-86 w godzinach od 9.00 do 15.00.

Ponadto udostępniamy zainteresowanym osobom wgląd do:

1. regulaminu konkursu

2. projektu umowy dzierżawy

Lokal przeznaczony do wynajmu można oglądać codziennie w dni powszednie w godzinach od 9.00 do 15.00.

Dopuszcza się możliwość przeprowadzenia indywidualnych rozmów nt. treści złożonej oferty.

Dyrektor Muzeum Miejskiego „Dom Gerharta Hauptmanna” zastrzega sobie prawo zamknięcia postępowania konkursowego bez dokonania wyboru oferty.

Instytucje kultury w mieście

Jeleniogórskie Centrum Informacji i Edukacji Regionalnej „Książnica Karkonoska”

ul. Bankowa 27 • 58-500 Jelenia Góra

tel. (075) 752 25 68, (075) 752 59 57

tel/fax (075) 752 28 84

e-mail: gbpjg_biuro@interia.pl • www. biblioteka.jelenia-gora.pl

Z dniem 15 lipca 2008 r., na podstawie Uchwały nr 215 XXXI/2008 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 24 czerwca 2008 r., Grodzka Biblioteka Publiczna w Jeleniej Górze zmieniła nazwę na Jeleniogórskie Centrum Informacji i Edukacji Regionalnej „Książnica Karkonoska”.

Książnica Karkonoska powstała w wyniku zakończenia realizacji inwestycji przy ul. Bankowej 27, finansowanej ze środków Europejskiego Funduszu Regionalnego w ramach programu INTERREG III A Wolny Kraj Związkowy Saksonia – Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) oraz budżetu Miasta Jelenia Góra i środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Realizacja projektu pozwoliła na utworzenie w Jeleniej Górze nowoczesnej regionalnej instytucji kultury bez barier dostępności dla osób niepełnosprawnych, swobodnym dostępem do zbiorów i najnowszych technologii informatycznych oraz informacji regionalnej w oparciu o elektroniczne i tradycyjne źródła. Stworzyła również warunki do realizacji programów z zakresu edukacji regionalnej, czytelniczej, ekologicznej, artystycznej adresowanej do dzieci, młodzieży i dorosłych, organizację wystaw w Galerii Małych Form Książnicy Karkonoskiej, spotkań autorskich, a także imprez związanych z corocznymi akcjami ogólnopolskimi lub regionalnymi na rzecz rozwoju bibliotek i czytelnictwa.

Książnica Karkonoska pozostaje samorządową instytucją kultury ustanowioną w 1999 roku przez Radę Miejską Jeleniej Góry. Na podstawie porozumienia pomiędzy Starostwem Powiatowym a Miastem Jelenią Górą pełni również funkcję biblioteki powiatowej dla powiatu jeleniogórskiego. Współpracuje z bibliotekami czeskimi i niemieckimi w ramach Grupy Ekspertów EUREX Biblioteki Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

W skład struktury organizacyjnej Książnicy Karkonoskiej wchodzi następujące komórki organizacyjne: Dyrektor, zastępca Dyrektora, Dział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów, Dział Informacyjno-Bibliograficzny z Czytelnią Regionalną, Czytelnia, Wypożyczalnia, Biblioteka Dziecięco-Młodzieżowa, Dział Magazynów i Konserwacji Zbiorów, Dział Instrukcyjno-Metodyczny, Dział Informatyki i Digitalizacji Zbiorów, Centrum Informacji Turystycznej i Kulturalnej, Dział Administracji i Kadr, Księgowność oraz Filia nr 3, Filia nr 4, Filia nr 5, Filia nr 6, Filia nr 7, Filia nr 8.

Zbiory Książnicy Karkonoskiej mają charakter uniwersalny i obejmują: literaturę polską i obcą, lektury oraz piśmiennictwo popularnonaukowe. Gromadzone są też wydawnictwa naukowe, podręczniki akademickie, publikacje o profilu regionalnym, zbiory specjalne, czasopisma fachowe i popularne.

Zbiory Książnicy Karkonoskiej liczą ogółem ponad 287.000 jednostek bibliotecznych. Na życzenie czytelników Książnica sprowadza poszukiwane materiały z innych bibliotek poprzez wypożyczenia międzybiblioteczne.

Książnica Karkonoska jest w trakcie komputeryzacji, wykorzystując system biblioteczny ALEPH. Uczestniczy w realizacji projektu Dolnośląski Zasób Biblioteczny.

Dostęp do bazy katalogowej jest możliwy ze stanowisk komputerowych w Informatorium, Wypożyczalni, Czytelnii Głównej i Czytelnii Regionalnej.

Planowane imprezy wrześniowe

15 września – Wystawa obrazów Dariusza Milińskiego „**Rübezahl – Duch Karkonoszy: znane i nieznane historie o Rzepiórze**”. Galeria Małych Form Książnicy Karkonoskiej ul. Bankowa 27. Otwarcie wystawy godz. 17⁰⁰. Wystawa prezentowana będzie do 15 października br. w godzinach pracy Książnicy Karkonoskiej.

17-19 września – Kiermasz książek „**Książka za grosik**”. Książnica Karkonoska Filia nr 4 pl. Piastowski (przed siedzibą Filii) godz. 10⁰⁰-16⁰⁰.

We wrześniu Książnica Karkonoska ogłasza konkurs literacki „**Współczesna legenda o Rzepiórze**” i konkurs plastyczny „**Zapraszamy gości do naszej miejscowości**”.

Więcej informacji na www.biblioteka.jelenia-gora.pl

Ewa Grzempa

GODZINY OTWARCIA KSIĄŻNICY KARKONOSKIEJ

Wypożyczalnia	tel. 075 754 29 85	Filia nr 5	
Czytelnia	tel. 075 752 59 31	ul. Cieplicka 172	tel. 075 755 46 14
Biblioteka Dziecięco-Młodzieżowa	tel. 075 753 35 35	poniedziałek, piątek	10 ⁰⁰ -18 ⁰⁰
		wtorek, czwartek	9 ⁰⁰ -16 ⁰⁰
Dział Informacyjno-Bibliograficzny		Filia nr 6	
z Czytelnią Regionalną	tel. 075 752 59 26	ul. Wrocławska 71	tel. 075 752 16 65
ul. Bankowa 27		poniedziałek, czwartek	10 ⁰⁰ -18 ⁰⁰
poniedziałek – piątek	9 ⁰⁰ -18 ⁰⁰		
sobota	9 ⁰⁰ -14 ⁰⁰	Filia nr 7	
		ul. Noskowskiego 6/261	tel. 075 753 19 28
Wypożyczalnia Książki		poniedziałek, piątek	9 ⁰⁰ -17 ⁰⁰
Mówionej	tel. 075 754 29 85	wtorek, czwartek	9 ⁰⁰ -16 ⁰⁰
ul. Bankowa 27			
wtorek, czwartek	10 ⁰⁰ -15 ⁰⁰	Filia nr 8	
pierwszy czwartek miesiąca	10 ⁰⁰ -17 ⁰⁰	ul. Sygietyńskiego 7	tel. 075 767 24 48
Filia nr 3		poniedziałek, środa, piątek	10 ⁰⁰ -18 ⁰⁰
ul. Różyckiego 4	tel. 075 767 49 77	wtorek, czwartek	9 ⁰⁰ -16 ⁰⁰
poniedziałek, środa, piątek	10 ⁰⁰ -18 ⁰⁰		
wtorek, czwartek	9 ⁰⁰ -16 ⁰⁰	Centrum Informacji Turystycznej i Kulturalnej	
sobota	9 ⁰⁰ -14 ⁰⁰	ul. Bankowa 27	tel. 075 76 76 925
Filia nr 4			tel./fax 075 76 76 935
pl. Piastowski 32	tel. 075 755 11 08	poniedziałek-piątek	9 ⁰⁰ -18 ⁰⁰
poniedziałek, środa, piątek	10 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	sobota	10 ⁰⁰ -14 ⁰⁰
wtorek, czwartek	9 ⁰⁰ -16 ⁰⁰	niedziela (VII-IX)	10 ⁰⁰ -14 ⁰⁰

Aktualności turystyczne

Od lipca b.r. Centrum Informacji Turystycznej i Kulturalnej mieści się w nowej siedzibie przy ulicy Bankowej 27. Funkcjonuje jako dział Jeleniogórskiego Centrum Informacji i Edukacji Regionalnej „Książnica Karkonoska”.

Serdecznie zapraszamy do naszego punktu po informacje dotyczące naszego miasta jak i najbliższej okolicy, po mapy i przewodniki przydatne podczas wędrówek czy wycieczek rowerowych, jak również po informacje kulturalne przy planowaniu spędzenia czasu wolnego.

CENTRUM INFORMACJI TURYSTYCZNEJ I KULTURALNEJ

58-500 Jelenia Góra, ul. Bankowa 27
tel. 075 756 76 925,
tel./fax 075 76 76 935
www.jeleniagora.pl
e-mail: it@jeleniagora.pl

czynne:

poniedziałek piątek	9.00-18.00
sobota	10.00-14.00
niedziela (VII-IX)	10.00-14.00

NAJBLIŻSZE DZIAŁANIA PROMOCYJNE MIASTA JELENIA GÓRA

TOUR SALON

Poznań 16-18 października 2008

Miasto zaprezentuje się w 19. edycji Targów Regionów i Produktów Turystycznych TOUR Salon – największych targach turystycznych

w Polsce, które odbędą się pod honorowym Patronatem Ministra Sportu i Turystyki.

TOUR SALON, to z jednej strony targi biznesowe, z drugiej zaś miejsce prezentacji najnowszych ofert i atrakcji turystycznych. W roku 2008 dwa pierwsze dni targów tradycyjnie przeznaczone zostaną dla profesjonalistów z branży a trzeci dzień otwarty zostanie dla szerokiej publiczności – osób szukających niezapomnianych wrażeń i ciekawych pomysłów na spędzenie wolnego czasu.

W targach TOUR SALON co roku biorą udział polskie regiony, biura podróży i touroperatorzy, organizacje i stowarzyszenia turystyczne, hotele i ośrodki wypoczynkowe, przewoźnicy, firmy oferujące usługi dla turystyki itd. Ważną część ekspozycji stanowią wyodrębnione tematycznie ekspozycje specjalne:

WySPA Zdrowia – uzdrowiska, sanatoria, hotele i ośrodki z ofertą SPA oraz wellness

Turystyka Biznesowa – branża MICE

Extreme – organizatorzy wypraw ekstremalnych, nietypowych eventów oraz producenci sprzętu

Tegoroczna ekspozycja zlokalizowana będzie w 3 przestronnych pawilonach wystawienniczych. Nieodłącznym elementem Targów Regionów i Produktów Turystycznych TOUR SALON jest bogaty program wydarzeń towarzyszących.

Więcej na stronie
<http://www.tour-salon.pl/>

Wszystkich zainteresowanych udziałem w targach zapraszamy do Centrum Informacji Turystycznej i Kulturalnej przy ulicy Bankowej 27.

Program edukacyjny dla dzieci przedszkolnych

Nie pal przy mnie!

Bardzo ważnym i skutecznym postępowaniem w profilaktyce chorób odtytoniowych jest kształtowanie prawidłowych postaw zdrowotnych rodziców i opiekunów oraz samych dzieci już od najmłodszych lat. Należy uświadomić sobie bardzo istotną rzecz, iż przede wszystkim środowiskiem rozwojowym i wychowawczym dzieci jest rodzina, dom, instytucje wychowawcze, w których wzrastają i nabierają siłę. Bardzo istotne są obserwowane przez dzieci zachowania ludzi opiekujących się nimi. Z badań wynika jednoznacznie, że prawdopodobieństwo palenia papierosów przez dzieci wzrasta, gdy palą rodzice lub starsze rodzeństwo, a także wówczas, gdy rodzice przejawiają tolerancję wobec prób palenia przez ich dzieci. Spostrzeżenie to jest szczególnie ważne w pierwszych pięciu latach życia dziecka – jeśli matka w tym okresie pali, dziecko przyswaja sobie jej zachowanie jako nieodłączny czynnik-element swoich późniejszych zachowań.

Światowa Organizacja Zdrowia szacuje, że na świecie papierosy pali ponad miliard dorosłych, co oznacza że około 700 milionów dzieci /ponad połowa populacji dzieci/ oddycha powietrzem zanieczyszczonym dymem tytoniowym. W Polsce ponad 4 miliony dzieci od 0-14 lat wzrasta w „atmosferze biernego palenia” (biernie palenie możemy zastąpić również określeniami- palenie mimowolne i palenie wymuszone). Badania potwierdziły tezę, że palące, mimo swojej woli, dzieci w wieku od 1 do 5 lat trzy i pół raza częściej zapadają na choroby układu oddechowego. Palenie wymuszone w wieku przedszkolnym może być również przyczyną hamowania procesu dojrzewania płuc, jaki trwa do 8 roku życia.

Wprowadzenie działań programowych umożliwia wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Program stanowi pierwsze bardzo ważne ogniwo w edukacji małych dzieci, a za ich pośrednictwem również osób opiekujących się nimi.

Cele programu:

- Zmniejszanie zachorowań, inwalidztwa zdrowotnego i zgonów wynikających z palenia papierosów, poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy (czynne i bierne palenie).
- Zwiększenie świadomości rodziców, dziadków i opiekunów dzieci przedszkolnych dotyczącej szkodliwości biernego palenia oraz kształtowanie potrzeby ochrony dzieci przed wdychaniem dymu tytoniowego.
- Kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie oraz za zdrowie innych, zmniejszenie liczby osób ekspozowanych na działanie dymu tytoniowego w domu oraz w miejscach, w których dzieci narażone są na jego ekspozycję.
- Propagowanie mody na nie palenie.

Program realizowany jest pilotażowo w 5 przedszkolach na terenie Jeleniej Góry, od września realizowany będzie w pozostałych przedszkolach.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY w JELENIEJ GÓRZE**
Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jeleniej Górze
58-500 Jelenia Góra • ul. Kasprowicza 17,
psse@psse.jelenia-gora.pl • www.psse.jgora.ibip.wroc.pl
Centrala: 075 64 35 560 • Dyrektor: 075 64 35 562
Fax: 075 64 35 561, tel. kont. po godz. 15: +48 693 367 922

Porządek i bezpieczeństwo

Bezpieczna droga do szkoły

W związku ze zbliżającym się rozpoczęciem roku szkolnego 2008/2009 policja jeleniogórska rozpoczyna akcję pn „Bezpieczna droga do szkoły”.

Szczególnym nadzorem objęte zostaną szkoły podstawowe i gimnazjalne. Akcja ta przebiega dwukierunkowo. Po pierwsze działania typowo prewencyjne.

Policjanci prewencji, jak i ruchu drogowego rozpoczęli kontrolę w rejonach szkół pod kątem prawidłowości oznakowania poziomego i pionowego ciągów komunikacyjnych oraz sprawdzają stan techniczny urządzeń zabezpieczających ruch. W przypadku ujawnienia jakichkolwiek nieprawidłowości natychmiast zostaną powiadomione odpowiednie podmioty odpowiedzialne za stan tych urządzeń.

Ponadto już od pierwszych dni nauki w ramach tej akcji policjanci spotkają się z dziećmi, młodzieżą i przeprowadzą pogadanki dot. różnego rodzaju zagrożeń oraz sposobów ich unikania. Spotkania te odbywać się będą nie tylko z dziećmi, ale również z ich rodzicami i będą kontynuowane przez cały wrzesień.

Podczas spotkań z dziećmi policjanci zwracają szczególną uwagę na zachowanie środków bezpieczeństwa w ruchu drogowym i nie tylko. Przede wszystkim chodzi tu o konieczność przestrzegania zasad bezpieczeństwa zwłaszcza w rejonach szkół i przedszkoli (przejścia dla pieszych, skrzyżowania ulic itp.). Przypomną rodzicom i dzieciom zakres pod-

stawowych zasad i przepisów ruchu drogowego. Wskażą na niebezpieczeństwa, na jakie dziecko może być narażone w drodze do i ze szkoły.

Ponadto poinformują o aspektach prawnych związanych z posiadaniem, dystrybucją i produkcją środków odurzających, a także wskażą konsekwencje zdrowotne związane z zażywaniem narkotyków. Na poparcie przekazywanej wiedzy policjanci rozdadzą uczestniczącym w spotkaniu książeczki i ulotki prewencyjne dotyczące poruszanych zagadnień.

W dzień rozpoczęcia roku szkolnego policjanci umundurowani będą czuwać nad bezpieczeństwem dzieci i młodzieży w rejonach szkół w czasie trwania zajęć szkolnych. Patrole policyjne będą również w obrębie miejsc zagrożonych, zwłaszcza w okresie nasilenia ruchu dzieci i młodzieży. Policjanci będą prowadzić działania dyscyplinujące wobec pozostałych uczestników ruchu drogowego, a także dzieci starszych i młodzieży (po okresie wakacyjnym) w aspekcie przestrzegania zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Ponadto funkcjonariusze ruchu drogowego będą prowadzić systematyczne kontrole autobusów i busów przewożących dzieci do i ze szkoły. Sprawdzany będzie stan techniczny pojazdów, stan trzeźwości kierowców oraz przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas poruszania się po drogach.

Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży jest naszym celem nadrzędnym.

nadkom. Edyta Bagrowska

Jellonek w opałach

Dnia 2 sierpnia 2008 roku strażacy z OSP Jeżów Sudecki wzięli udział w akcji ratowniczej. Tym razem była to nietypowa akcja, a poszkodowany był jelonek, który utknął w mule przy elektrowni we Wrzeszczynie. Obecnie trwają prace remontowe przy zaporze i została spuszczone woda z Jeziora Wrzeszczyńskiego. Głęboki muł na dnie, spowodował, że zwierzę samo nie miał szans, aby z niego

wyjść. Pan Michał Janusz z druhem Marcinem Chojnowskim po deskach dotarli do koziołka i wydostał go z mułu. Po udanej akcji zwierzę zostało umyte i wypuszczone do lasu.

Gdyby jelonek mógł przemówić ludzkim głosem, to na pewno osobiście podziękowałby za uratowanie życia, niestety tego nie zrobi, dlatego w imieniu jelonka dziękujemy Panu Michałowi Januszowi i drużynie OSP Jeżów Sudecki za przeprowadzoną akcję.

Redakcja

INSTYTUCJE KULTURY

TEATRY

TEATR JELENIÓGÓRSKI SCENY: ANIMACJI I DRAMATYCZNA IM. CYPRIANA KAMILA NORWIDA
ul. Wojska Polskiego 38 • 58-500 Jelenia Góra
centrala 075 64 28 110 • marketing 075 64 28 130
fax 075 64 28 113
www.teatr.jgora.pl • widownia@teatr.jgora.pl

FILHARMONIE

FILHARMONIA DOLNOŚLĄSKA
ul. Józefa Piłsudskiego 60 • 58-500 Jelenia Góra
tel. 075 75 38 160 • biuro koncertowe 075 75 38 171,
075 75 38 168 • fax 075 75 38 163
www.filharmonia-dolnoslaska.art.pl
info@filharmonia-dolnoslaska.art.pl

MUZEJA

MUZEUM KARKONOSKIE
ul. Jana Matejki 28 • 58-500 Jelenia Góra
tel./fax 075 75 234 65, 767 61 28
www.muzeumkarkonoskie.pbox.pl • muzeumjg@pbox.pl
czynne: wt-pt 9.00-16.00, sob-nd 9.00-17.00 (kasa zamykana 30 min. wcześniej), w niedziele wstęp bezpłatny, w poniedziałki nieczynne; ceny biletów: 6 zł normalny, 3 zł ulgowy, 8 zł kartet (wstęp do muzeum i jego oddziałów), w niedziele wstęp wolny; wystawy stałe: Artystyczne wyroby ze szkła; Wnętrze chałupy wiejskiej; Najdawniejsze dzieje Kotliny Jeleniogórskiej; Rzemiosło Jeleniej Góry w XVII i XVIII wieku, Miniskansen górniczo-hutniczy, Miniskansen etnograficzny, Lapidarium

SKANSEN UZBROJENIA WOJSKA POLSKIEGO

Oddział Muzeum Karkonoskiego
ul. Sudecka 83 (teren po dawnej jednostce wojskowej)
tel. 075 64 29 222 • skansen@pbox.pl
Zapraszamy do zwiedzania codziennie w godzinach 9.00-18.00. Bilety w cenie: 6 zł normalny, 3 zł ulgowy, 8 zł kartet. W poniedziałki wstęp bezpłatny
Wystawy stałe: „Ekspozycja plenerowa broni ciężkiej”, stanowiąca wyposażenie Ludowego Wojska Polskiego w latach 1944-1970 oraz „Historia Garnizonu Jelenia Góra” prezentująca dzieje jednostek wojskowych stacjonujących w Jeleniej Górze od II poł. XIX wieku do roku 2004. Na ekspozycji prezentowane są liczne dokumenty, fotografie, pocztówki, elementy umundurowania i uzbrojenia jednostek niemieckich z lat 1890-1945 oraz polskich z lat 1945-2004.

MUZEUM PRZYRODNICZE

ul. Wolności 268 • 58-560 Jelenia Góra
tel./fax 075 75 515 06 • tel. 75 574 00
www.muzeum-cieplice.com • muzeum@muzeum-cieplice.com
Czynne: V-IX wt-pt 9.00-18.00, sob-niedz 9.00-17.00; X-IV wt-niedz 9.00-16.00 w poniedziałek nieczynne; ceny biletów: 4 zł normalny, 3 zł ulgowy, w niedziele wstęp wolny; wystawy stałe: Barwny świat ptaków, Motyle Karkonoszy i świata

MUZEUM PRZYRODNICZE KARKONOSKIEGO PARKU NARODOWEGO

ul. Chałubińskiego 23 • 58-570 Jelenia Góra
tel./fax 075 75 53 348 • www.kpnmb.pl • muzeum@kpnmb.pl
Czynne: wt-niedz 10.00-16.00; ceny biletów: 3-zł normalny, 1,5 zł ulgowy. Wystawy stałe: Ochrona przyrody i parki narodowe w Polsce, Geologia Sudetów, Flora i fauna Karkonoszy, Alpinarium z roślinami Karkonoszy

MUZEUM MIEJSKIE „DOM GERHARTA HAUPTMANN”

ul. Michałowicka 32 • 58-570 Jelenia Góra
tel. 075 075 532 86 • fax 075 755 63 95
www.muzeum-dgh.pl • kontakt@muzeum-dgh.pl
Czynne: V-IX wt-niedz 9.00-17.00, X-IV wt-niedz 9.00-16.00, w poniedziałki nieczynne, ceny biletów: 6-zł normalny, 3-zł ulgowy, we wtorki wstęp wolny; wystawy stałe: „100 lat Willi Wiesenstein”, „Gerhart Hauptmann w wirze historii” prezentacja multimedialna

BIBLIOTEKI

Jeleniogórskie Centrum Informacji i Edukacji Regionalnej „Książnica Karkonoska”
ul. Bankowa 27 • 58-500 Jelenia Góra
tel. 075 752 25 68, 075 752 59 57, tel./fax (075) 752 28 84
e-mail: gbpjg_biuro@interia.pl • www.biblioteka.jelenia-gora.pl

BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA W LEGNICY FILIA W JELENIJ GÓRZE

ul. 1 Maja 43 • 58-500 Jelenia Góra • tel. 075 75 22 580
www.jeleniagora.dbp.wroc.pl • jeleniagora@dbp.wroc.pl
czynna: pn-pt 10.00-18.00, sob. 8.30-15.00

GALERIE

BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH

ul. Długa 1 • 58-500 Jelenia Góra
tel. 075 75 266 69, fax 075 767 51 32
http://galeria-bwa.karkonosze.com
galeria-bwa@karkonosze.com

JTF JELENIÓGÓRSKIE TOWARZYSTWO FOTOGRAFICZNE

ul. Podwale 1a • 58-500 Jelenia Góra • tel. 075 75 26 435

GALERIA „PROMOCJE” i „HOLL” ODK

ul. K. Komedy-Trzcińskiego 12
tel. 075 75 31 831, fax 075 75 41 090
www.odk.karkonosze.com • odk5@wp.pl

GALERIA „KORYTARZ” JCK

ul. Bankowa 28/30 • 58-500 Jelenia Góra
tel. 075 64 78 884, fax 075 64 23 882
www.jck.pl • jck@jck.pl

GALERIA „POD BRĄZOWYM JELENIEM” JCK

ul. 1 Maja 60 • 58-500 Jelenia Góra
tel. 075 64 23 880 lub 881, fax 075 64 23 882
www.jck.pl • jck@jck.pl

GELRIA N... przy DODN

ul. 1 Maja 43 • 58-500 Jelenia Góra • tel. 075 64 23 328
info@dodn.jgora.pl

GALERIA „MUFLON” MDK MUFLON

ul. Cieplicka 172 • 58-560 Jelenia Góra
tel./fax 075 75 537 70, tel. 075 75 536 26
www.muflon.com.pl • muflonjg@neostrada.pl

DOMY KULTURY

JCK - JELENIÓGÓRSKIE CENTRUM KULTURY

ul. 1 Maja 60 (siedziba), ul. Bankowa 28/30
58-500 Jelenia Góra • ul. 1 Maja 60
tel. 075 64 23 880...1 • fax 075 64 23 882
ul. Bankowa 28/30 KLUB „KWADRAT”
tel. 075 64 78 884...5
www.jck.pl • jck@jck.pl

ODK - OSIEDŁOWY DOM KULTURY

ul. K. Komedy-Trzcińskiego 12 • 58-506 Jelenia Góra
tel. 075 75 31 831, fax 075 75 410 90
www.odk.karkonosze.com • odk5@wp.pl

MIEJSKI DOM KULTURY „MUFLON”

ul. Cieplicka 172 • 58-560 Jelenia Góra
tel./fax 075 75 537 70, tel. 075 75 536 26
www.muflon.com.pl • muflonjg@neostrada.pl

MDK MŁODZIEŻOWY DOM KULTURY (jednostka oświaty)

ul. M. Skłodowskiej-Curie 12 • 58-500 Jelenia Góra
tel. 075 64 24 460, fax 075 64 24 462
www.mdk.jgora.prv.pl • mdkjg@o2.pl

KINA

KINO GRAND

ul. Krótka 3 • 58-500 Jelenia Góra • tel. 075 75 22 378

KINO LOT

ul. Pocztowa 11/12 • 58-500 Jelenia Góra
tel. 075 76 76 370 • www.kino.jg24.pl

KINO MARYSIEŃKA

ul. 1 Maja 31 • 58-500 Jelenia Góra
tel. 075 76 76 380 • www.kino.jg24.pl

DKF KLAPS

ul. Bankowa 28/30 • 58-500 Jelenia Góra • tel. 075 64 78 884

SPORT

MOS – MIĘDZYSZKOLNY OŚRODEK SPORTU

ul. Złotnicza 12 • 58-500 Jelenia Góra • tel. 075 64 66 680
www.mosjg.org • biuro@mosjg.org

it

CENTRUM INFORMACJI TURYSTYCZNEJ I KULTURALNEJ

ul. Grodzka 16 • 58-500 Jelenia Góra
tel. 075 76 76 925 • tel/fax 76 76 935
www.jeleniagora.pl • www.sudety.it.pl

BOLEŚŁAW III KRZYWOUSTY 1085-1138, SYN WŁADYSŁAWA HERMANA, KSIĄŻĘ POLSKI, WSKAZANY LICZNYMI ZWYCIĘSTWAMI, ZNAKOMITY DOWÓDCA I STRATEG, ODPARŁ WYPRAWĘ ZBROJNĄ CESARZA HENRYKA V (1109), PRZYŁĄCZYŁ DO POLSKI POMORZE (1113-1122), USTANOWIŁ PRAWO SENIORATU (1133), KTÓRE ZACZĘŁO OBOWIĄZYWAĆ PO JEGO ŚMIERCI (1138), TZW. "TESTAMENT KRZYWOUSTEGO". W 1108 R. PROWADZIŁ JEDNĄ Z KAMPANII PRZECIW CZECHOM, PODCZAS KTÓREJ MIAŁ JAKOBY ZAŁOŻYĆ JELENIĄ GÓRĘ, A W 1111 R. WZNIOSŁ TU ZAMEK WAROWNY. W 1110 R. MIAŁ Z TEGO MIASTA PRZEPRAWIĆ SIĘ Z CAŁYM WOJSKIEM PRZESZ KARKONOSZĘ, CO GALL ANONIM PORÓWNAŁ DO PRZETĘCIA HANNIBALA PRZESZ ALPY. MANEWREM TYM CAŁKOWICIE ZASKOCZYŁ PRZECIWNIKA I ODNIOŚ SUKCES MILITARNY.

DATA 1108 TEŻ NIE JEST WZIĘTA Z POWIETRZA. WYMIENIA JĄ POD KONIEC XVII W. CASPAR SCHFFENCCKFELDT, WSPOMINAJĄC, IŻ NA BELCE ZA OLTARZEM GŁÓWNYM KOŚCIOŁA ŚW. ŚW. ERAZMA I PANKRACEGO ZNALEZIONO STARY NAPIS: "ET BENEDIC HAEREDITATI TVAE" II BŁOGOSŁAW DZIEDZICTWU TWEMU), KTÓREGO DUŻE LITERY, ZESTAWIONE RAZEM, DAJĄ DATĘ 1108. WNIOSKOWANO Z TEGO, ŻE KOŚCIÓŁ STANĄŁ WŁAŚNIE W 1108 R. A SKORO BYŁ KOŚCIÓŁ, TO I MIASTO MUSIAŁO TAKŻE SIĘ TU WÓWZIAS ZNAJDOWAĆ. (LEGENDA) KSIĄŻĘ BOLEŚŁAW, KTÓREGO JUŻ WSPÓŁCZESNI MU, Z UWAGI NA OSZPECENIE TWARZY W WYNIKU RANNY DITEWNET ODNIESIONE, KRZYWOUSTYM NAZYWALI, PRZYBYŁ ROKU 1108 W LASY KOTLINY POD GÓRAMI, KTÓRE OLBRYZYMIMI ZWANO. SKYNEŁA ZAŚ OKOLICA TUTEJSZA Z OBFITOŚCI JELENI UPOLOWAŁ JUŻ KSIĄŻĘ KILKA SZTUK, ALE WCIĄŻ NIEDOSYT MIAŁ W TYM WZGLĘDZIE. WIELEKROĆ BOWIEM WIDZIAŁ

